

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Årsredovisning 2011

Årsredovisning

© 2012 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Utgivningsår: 2012

Publikationsnummer: MSB363 - februari 2012

ISBN: 978-91-7383-205-2

Tryck: DanagårdLiTHO

Produktion: Advant Produktionsbyrå

Foto: Johan Eklund

Årsredovisning 2011

Innehållsförteckning

Ekonomi- och verksamhetsindelning	6
Förebygga	10
Förbereda	18
Hantera	32
Lära	40
Särskild återrapportering	48
Finansiell redovisning	54
Bilaga 1	82

Förord

2011 har varit ett intensivt och händelserikt år för MSB och för området samhällsskydd och beredskap. Året har påverkats av de tragiska händelserna i Japan och Norge, samt av omvälvningarna i Nordafrika och Mellanöstern. Händelserna har i vissa avseenden direkt påverkat Sverige och bland annat ställt höga krav på samhällets risk- och kris-kommunikation.

Efterfrågan av stöd från MSB är fortsatt hög, och myndigheten har i allt väsentligt genomfört planerad verksamhet. Under 2011 har MSB bland annat utbildat eller låtit utbilda 5 737 personer i olika typer av utbildningar, lämnat stöd till 115 internationella insatser och 26 nationella insatser.

Betraktat ur ett svenskt perspektiv har året i övrigt handlat om stora och komplexa övningar, omställning och utveckling av Rakelverksamheten, samt särskilda insatser för att på ett samlat sätt möta kommuner och andra aktörer som utför viktiga uppgifter inom MSB:s verksamhetsområde. Dessutom har MSB under 2011 fortsatt det utvecklingsarbete som bland annat tar sin utgångspunkt i de särskilda regeringsuppdrag vi fick under 2010.

Stora övningar har utvecklat förmågan

Under året har MSB arrangerat och lämnat stöd till en mängd övningar. Under våren ansvarade MSB tillsammans med Länsstyrelsen i Kalmar län för den stora samverkansövningen SAMÖ-KKÖ 2011 och under hösten hade Sverige värdskapet för den internationella övningen Barents Rescue 2011. I SAMÖ-KKÖ 2011 övades samhällets förmåga att hantera konsekvenserna av en kärnteknisk olycka, med drygt 60 deltagande organisationer och över 6 000 människor involverade. På grund av händelseutvecklingen i Japan begränsades den sista delen i övningen.

I övningen Barents Rescue 2011 övades internationell samordning och samarbete vid kriser i samband med storskaliga olyckor. Ett stort antal organisationer på lokal, regional och nationell nivå från Norge, Sverige, Finland och Ryssland deltog i övningen. Båda övningarna var de största hittills i sitt slag. Under SAMÖ-KKÖ 2011 användes också för första gången sociala medier som en viktig komponent i en stor övning.

Omställningen av Rakelverksamheten har gett resultat

MSB har under året genomfört omfattande förändringar av Rakelverksamheten som en följd av att sista etappen invigdes i slutet av 2010. Fokus har flyttat från teknik och utbyggnad till anslutning och utveckling. Utvecklingsarbetet inom området ledning och samverkan fortsätter. För att stödja olika aktörers behov av att utveckla sin förmåga att utbildning och övning. Rakel är en viktig komponent för utvecklingsarbetet. MSB har uppfyllt anslutningsmålen för Rakel under 2011, med totalt 40 000 abonnemang,

Mötesplatser har bidragit till ett mer sammanhållet stöd

Under våren genomförde MSB tillsammans med Sveriges kommuner och landsting (SKL) och länsstyrelserna åtta informationsträffar runtom i landet riktad till kommunledningar. Syftet med att träffa kommunpolitiker och chefstjänstemän var att inspirera till ett samlat grepp om säkerhetsarbetet i kommunerna, lyssna in kommunföreträdares synpunkter och att presentera vilket stöd MSB kan ge i arbetet med ökad säkerhet och trygghet. MSB har under året tagit fram redskap som kan stödja och underlätta kommunernas arbete med risk- och sårbarhetsanalyser, integrerade planer för krisberedskap, utveckling av räddningstjänst och förebyggande arbete för att minska olyckor.

Ett ytterligare tillfälle att mötas och diskutera aktuella frågor var mötesplats Samhällssäkerhet, som genomfördes under hösten i Kistamässan, med över 500 konferensdeltagande och 1 500 mässbesökare. MSB var huvudpartner tillsammans med Sveriges kommuner och landsting. MSB valde därutöver att förlägga 16 kringarrangemang i anslutning till mässan för att skapa ännu bättre förutsättningar för olika aktörer att träffas.

Ett brett utvecklingsarbete lägger grund för framtiden

MSB:s tredje verksamhetsår har präglats av ett omfattande utvecklingsarbete som bland annat utgått från de regeringsuppdrag som vi fick under 2010. Resultatet av arbetet kommer att utgöra en bra grund för den fortsatta utvecklingen inom området samhällsskydd och beredskap.

Arbetet för att stärka brandskyddet har utvecklats under året i bred samverkan med myndigheter, kommuner och organisationer. I den nationella strategin har aktörernas enats om en gemensam vision, att ingen ska omkomma eller skadas allvarligt till följd av brand. Bland annat finns nu en nationell arbetsgrupp som ska bidra i arbetet med att förbättra brandskyddet för den enskilde.

Den nationella strategin för skydd av samhällsviktig verksamhet är ytterligare ett redskap som utvecklats och presenterats under året för ett stort antal aktörer. Målet är ett resilient samhälle som har god förmåga att motstå och återhämta sig från allvarliga störningar i samhällsviktig verksamhet. Strategin kommer att bidra till att utveckla krisberedskapsarbetet och är också ett underlag för Sveriges arbete inom ramen för EU-programmet kring skydd av kritisk infrastruktur (EPCIP).

Ambitionsnivån för samarbetet inom EU höjs hela tiden och påverkar våra nationella processer på en rad områden. Under 2011 inleddes ett arbete med att utveckla en nationell riskbedömning, baserat på gemensamma EU-riktlinjer. Parallellt med detta pågår diskussioner på EU-nivå för att få till stånd ett bredare samarbete kring nationell riskhantering. Initiativen kommer ursprungligen ur det arbete kring förebyggande som drevs fram under det svenska EU-ordförandeskapet 2009 och ingår nu även som en del av den pågående översynen av lagstiftning på civilskyddsområdet. Därutöver har vi under det gångna året kunnat se hur EU-samarbetet kring inre säkerhet utvecklas i allt snabbare takt. Den inre säkerhetsstrategin från 2010 håller gradvis på att implementeras vilket bland annat medfört ett ökat EU-fokus på frågor inom informationssäkerhetsområdet.

Försvarsmaktens uppdrag att återigen bedriva försvarsplanering har föranlett MSB att börja analysera vad detta uppdrag innebär för civila försvaret. MSB har ett övergripande ansvar för civil beredskap, och den beredskapen bör utgå från det arbete som bedrivs för att kunna hantera olyckor och kriser.

Sammantaget gör vi bedömningen att genomförd verksamhet förbättrat olika aktörers förutsättningar att bedriva ett systematiskt arbete inom området samhällsskydd och beredskap.

Karlstad 21 februari 2012

Helena Lindberg,
Generaldirektör

A close-up photograph of an abacus. The beads are arranged in several horizontal rows. Some beads are light-colored wood, while others are a deep red color. The background is blurred, showing more of the abacus structure.

Ekonomi- och verksamhetsindelning

Myndighetens verksamhet är indelad i fyra huvudområden.

- Förebyggande verksamhet
- Förberedande verksamhet
- Hanterande verksamhet
- Lärande verksamhet

Den förebyggande verksamheten syftar till att minska riskerna för att olyckor och kriser inträffar.

Den förberedande verksamheten syftar till att förbereda samhällets aktörer att hantera olyckor och kriser.

Den hanterande verksamheten syftar till att kunna genomföra insatser och stödja samordningen av andra myndigheters åtgärder och insatser för att hantera konsekvenserna av olyckor, kriser och katastrofer i Sverige och utomlands.

Den lärande verksamheten syftar till att ta vara på erfarenheter och att öka kunskaper inom myndighetens verksamhetsområden samt att utöva tillsyn och tillsynsvägledning.

På följande sidor redovisas en övergripande beskrivning av genomförd verksamhet, myndighetens prestationer samt regleringsbrevets mål och återrapporteringskrav. Redovisningen sker per huvudområde. I avsnittet Särskild återrapportering ingår övriga återrapporteringskrav i enlighet med regleringsbrev och förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Stor del av MSB:s verksamhet är av den

karaktären att det är svårt att redovisa hur enskilda prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader. MSB har därför valt att ge en övergripande beskrivning av genomförd verksamhet för att därefter lyfta fram några specifika prestationer som går att jämföra mellan åren.

I denna årsredovisning används begreppet samhällsskydd och beredskap som ett samlingsbegrepp för områdena skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Regeringen använder ibland samhällets krisberedskap som samlingsbegrepp med motsvarande innebörd.

Kostnader och intäkter, inklusive myndighetsgemensamma kostnader och intäkter, redovisas samlat i tabellform nedan. De myndighetsgemensamma kostnaderna har fördelats till respektive huvudområde i proportion till dess andel av de totala kostnaderna. Motsvarande gäller för de myndighetsgemensamma intäkterna. Transfereringar och uppbörd särredovisas.

För respektive huvudområde redovisas i tabellform verksamhetskostnader inklusive myndighetsgemensamma kostnader. Övriga angivna kostnader är exklusive gemensamma kostnader.

I de fall det har varit möjligt redovisas kostnader för prestationstyper och prestationer. I övrigt redovisas kostnader för genomförd verksamhet.

(Belopp anges i tkr)		2011		2010		2009	
Område		Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Förebygga	Intäkter av anslag	156 075		151 761		121 422	
	Intäkter uppdragsverksamhet	3 987		3 927		4 714	
	Övriga intäkter	4 789		2 786		6 903	
	Summa verksamhetsutfall	164 851	165 127	158 474	159 493	133 039	129 480
	Uppbörd	1 176	1 176	11 152	19 652	16 873	16 873
	Transfereringar	106 185	106 185	101 605	101 605	80 995	80 995
Förbereda	Intäkter av anslag	689 213		641 330		554 911	
	Intäkter uppdragsverksamhet	311 528		292 463		229 031	
	Övriga intäkter	20 843		13 669		16 460	
	Summa verksamhetsutfall	1 021 584	1 067 482	947 462	998 265	800 402	835 740
	Transfereringar	886 361	907 654	966 780	966 780	977 090	978 083
Hantera	Intäkter av anslag	349 591		290 463		326 923	
	Intäkter uppdragsverksamhet	235 205		177 144		187 691	
	Övriga intäkter	16 868		13 098		12 667	
	Summa verksamhetsutfall	601 664	677 867	480 705	497 081	527 281	661 929
	Transfereringar	-	-	60	60	-	-
Lära	Intäkter av anslag	88 141		93 398		89 615	
	Intäkter uppdragsverksamhet	-		-		-	
	Övriga intäkter	1 246		2 544		1 299	
	Summa verksamhetsutfall	89 387	88 329	95 942	95 153	90 914	88 129
	Uppbörd	-	-	1 304	1 304	-	-
	Transfereringar	139 929	139 929	113 829	113 829	152 865	157 290
	Totala intäkter och kostnader	3 011 137	3 153 749	2 877 313	2 953 222	2 779 459	2 948 519

Jämförelsevärdena för 2010 och 2009 har korrigerats för Förbereda med anledning av översyn av klassificering bidrag respektive köpt tjänst. Verksamhetsutfallet har minskat medan transfereringar har ökat med motsvarande belopp, se vidare inledningen till den finansiella redovisningen.

Fördelningen av myndighetsgemensamma kostnader till avgiftsfinansierad verksamhet har gjorts enligt en ny modell för 2011, se vidare inledningen till den finansiella redovisningen.

Ökningen av verksamhetsutfallet för Förbereda kan hänföras till Rakelverksamheten där de sista etapperna driftsattes 2010.

Ökningen av verksamhetsutfallet för Hantera hänför sig bland annat till extra nedskrivningar av räddningstjänstmateriel och andningsskydd samt högre omsättning i verksamheten för internationella insatser.

Ökad kunskap minskar olyckor

MSB arbetar med *enskilda människors säkerhet*. Det handlar inte om bevaknings- eller säkerhetstjänster utan *råd och rön* om förebyggande arbete mot olyckor. *I stort och smått.*

Det gäller att informera om och belysa olika risker som finns i vardagslivet så att människor kan agera och vidta åtgärder själva. Kommuner, myndigheter och ideella organisationer kan agera och vidta åtgärder själva. Olyckor byggs upp av många små delar, men det gäller att bygga upp ett system som fungerar. Kunskapen om risker och behovet bli bättre för att nå målet.

Vi fokuserar arbetet på att minska riskerna för skador på barn, ungdomar och äldre över sextiofem år. Olyckor mer än andra och drabbade är extra sårbara och drabbade av olyckor mer än andra, berättar Nyström på Enheten för den sårbara gruppen. Det är viktigt att man verkligen inte luta oss på att det behövs ständigt tillsatser. MSB har ett tydligt budskap att samordna det säkerhetsarbetet, beaktar både fysiska och psykiska faktorer. Det är viktigt att man inte bara ser på den fysiska miljön utan också på den psykiska miljön. Det är viktigt att man inte bara ser på den fysiska miljön utan också på den psykiska miljön.

Säkerhetsarbetet behöver ske på flera nivåer. Det handlar om att se till att det finns kunskap och förståelse för riskerna på olika nivåer. Det handlar om att se till att det finns kunskap och förståelse för riskerna på olika nivåer.

Förebygga

MSB arbetar inom den förebyggande verksamheten för att antalet olyckor och kriser samt effekterna av dessa ska minimeras genom att berörda aktörer vidtar förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder. I arbetet ingår att stödja och samordna samhällets informationssäkerhet.

En övergripande beskrivning av genomförd verksamhet redovisas enligt följande indelning:

- Systematiskt säkerhetsarbete
- Skydd av samhällsviktig verksamhet och naturolyckor
- Farliga ämnen
- Brandskydd
- Informationssäkerhet och medieberedskap
- Den enskildes säkerhet och beredskap

De prestationer som MSB valt att redovisa inom den förebyggande verksamheten är:

1. Genomförda översiktliga stabilitetskarteringar (antal kommuner, se under rubriken Skydd av samhällsviktig verksamhet)
2. Genomförda översvämningskarteringar (antal vattendrag, se under rubriken Skydd av samhällsviktig verksamhet)

Redovisningen avslutas med regleringsbrevs-uppdrag avseende Hyogo Framework for Action.

Övergripande beskrivning av genomförd verksamhet

Systematiskt säkerhetsarbete

Myndigheten ska enligt sin instruktion i samverkan med bland annat myndigheter, kommuner och landsting identifiera och analysera sårbarheter, hot och risker som kan vara särskilt allvarliga.

Råd och stöd

MSB har på olika sätt gett råd och stöd med syfte att förenkla aktörernas analys- och planeringsarbete, dels genom att utarbeta vägledning för risk- och sårbarhetsanalyser och kommunala handlingsprogram, dels genom seminarier som syftat till att informera om föreskrifter för risk- och sårbarhetsanalyser och kommunala handlingsprogram.

Som underlag för en samlad bedömning av samhällets krisberedskap har risk- och sårbarhetsanalyser och förmågebedömningar från myndigheter utpekade i förordning (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap, eller av MSB, sammanställts. Resultatet visar bland annat att huvuddelen av myndigheterna gör ett fullgott arbete men att vissa områden behöver utvecklas.

Myndigheterna bör bland annat utveckla sin metodbeskrivning och utnyttja möjligheten att genomföra förmågebedömningar för fler händelser än de särskilda scenarier som tillhandahålls av MSB. Vidare bör myndigheterna i högre grad identifiera och redovisa kritiska beroenden för sina verksamhets- och ansvarsområden.

	2011	2010	2009
Verksamhetskostnad	7 459	9 161	7 016

Tabell: Systematiskt säkerhetsarbete (belopp i tkr).

Skydd av samhällsviktig verksamhet och naturolyckor

MSB har enligt sin instruktion i uppgift att i samverkan med myndigheter, kommuner, landsting, organisationer och företag identifiera och analysera sådana sårbarheter, hot och risker i samhället som kan anses vara särskilt allvarliga samt att vara pådrivande i arbetet med förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder. Vidare ska myndigheten

bland annat verka för att förebyggande åtgärder mot naturolyckor vidtas.

Råd och stöd

En nationell strategi för skydd av samhällsviktig verksamhet – Ett fungerande samhälle i en föränderlig värld – har tagits fram och redovisats. Arbetet har genomförts i samverkan med ett flertal myndigheter och med deltagande från det privata näringslivet. Strategin är en grund för det arbete som påbörjats med att ta fram ett handlingsplan. Den är också utgångspunkten för det arbete som Sverige bedriver inom EU och i internationella sammanhang kring skydd av samhällsviktig verksamhet.

MSB har uppdraget att stödja och övergripande följa upp länsstyrelser och kommuners planering av i vilken ordning överföring av el till elanvändare ska begränsas eller avbrytas i händelse av förutsedd eller plötsligt uppkommen kortsiktig elbrist. Bland annat har stöd lämnats genom det inriktningsdokument för prioritering som tagits fram och genom stöd till aktörerna. Detta arbete har skett i samarbete med Energimyndigheten. Uppföljningen har till vissa delar samordnats med Energimyndigheten och visar bland annat att arbetet är bra och nödvändigt för att skapa enhetlighet mellan kommunernas prioriteringar av samhällsviktiga elanvändare.

Generellt har kvalitet och omfattning på underlag till länsstyrelserna från de centrala myndigheterna varierat och sällan beaktat beroenden eller stödverksamheter i de prioriteringar som gjorts. Styrelplaneringen har gett upphov till att flera aktörer samverkat mer och även med andra verksamheter än vanligt. De flesta kommuner uppger att Styrelplaneringen varit till nytta för deras arbete med risk- och sårbarhetsanalyserna.

Vidare har det bidragit till att identifiera samhällsviktiga verksamheter, gett insikt om

att vissa verksamheter ska ha hög prioritet i krisberedskapsplaneringen och vara till nytta för övningar. Centrala myndigheter är tveksamma till om Styrelarbetet kommer att bidra till annat internt krisberedskapsarbete. Elnätsbolagen är positiva till underlaget som tagits fram och att detta också kan ligga till grund för prioritering av underhållsarbete.

MSB deltar i EPCIP- European Programme for Critical Infrastructure Protection som utgår från ECI-direktivet (114/2008/EC). MSB är nationell kontaktpunkt och koordinerar det löpande arbetet bland annat med att skapa ett europeiskt nätverk av laboratorier och anläggningar för experiment och tester av kritisk infrastruktur.

För att stödja kommuner och länsstyrelser med planeringsunderlag förser MSB kommuner med översiktliga stabilitetskarteringar av markens stabilitet i bebyggda områden där det finns förutsättningar för jordrörelser. MSB förser också kommunerna med översiktliga kartläggningar av områden som kan översvämmas utmed landets vattendrag. För Torne älv har en detaljerad kartläggning av översvämningsrisker genomförts inom ramen för ett EU-projekt. Kartläggningen visar på hur den kan användas för gränsöverskridande kommuner och regionala aktörer.

	2011	2010	2009
Genomförda översiktliga stabilitetskarteringar (antal kommuner)	6	8	4
Genomförda översvämningskarteringar (antal vattendrag)	6	5	4

Tabell: Karteringar.

Sedan 2008 har stabilitetskarteringar genomförts i 25 kommuner. Totalt har 872,6 mil älv karterats sedan starten 1998.

I genomförandet av översvämningsdirektivet och förordningen (2009:956) om översvämningsrisker har historiska betydande översvämningsområden som inträffat 1901-2010 analyserats. En preliminär bedömning har också gjorts av områden i Sverige med betydande översvämningsrisk utifrån beräknade konsekvenser för människors liv och hälsa, ekonomisk verksamhet, miljö och kulturarv. Arton områden har pekats ut för rapportering till kommissionen. Dessa är Edsbyn, Falun, Göteborg, Haparanda, Jönköping, Karlstad, Kristianstad, Kungsbacka, Lidköping, Lindesberg, Malung, Stockholm, Uppsala, Vansbro, Vännäsby, Värnamo, Älvsbyn och Örebro.

Ekonomiskt bidrag

MSB ger bidrag till kommuner för förebyggande åtgärder i bebyggda områden där risken för naturolyckor är särskilt stor. Åtgärder avsedda att skydda samhällsviktig verksamhet har prioriterats. Under 2011 fick 17 kommuner bidrag med 55,9 mnkr för 27 olika objekt. Bidragen har använts av kommunerna för att bland annat bygga vallar, erosionsskydd, bergförstärkningar, prognosystem samt för att utföra släntschaktning och fördjupade utredningar för miljöprovning.

	2011	2010	2009
Verksamhetskostnad	38 495	31 456	25 669
Transfereringar	59 842	54 328	39 850

Tabell: Skydd av samhällsviktig verksamhet och naturolyckor (belopp i tkr).

Farliga ämnen

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska enligt sin instruktion utveckla och stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera oönskade händelser där farliga ämnen ingår. Arbetet består till stor del av föreskriftsarbete, både på nationell och internationell nivå, samt handläggning av ärenden om tillstånd och godkännande samt rådgivning. MSB är även part i ansöknings-

mål enligt miljöbalken och remissinstans till länsstyrelsens miljöprovning delegation. Under 2011 var antalet inkommande ärenden cirka 1 760 (fg år 1550).

Råd och stöd

En viktig del i det förebyggande arbetet inom området farliga ämnen är att sprida information och kunskap bland annat genom att arrangera konferenser och utbildningar. Den konferens som genomfördes inom området storskalig kemikaliehantering (Sevesområdet) syftade också till att skapa en mötesplats för näringsliv och myndigheter. Som exempel på utbildning kan nämnas utbildning för kommunerna om tillståndsprövning inom området brandfarliga och explosiva varor som genomfördes vid nio tillfällen med 282 deltagare.

Normgivning

Inom normgivningsarbetet har fem föreskrifter getts ut. Det är föreskrift om transport av farligt gods på väg och i terräng (MSBFS 2011:1), transport av farligt gods på järnväg (2011:2) föreskrift om tryckbärande anordningar (MSBFS 2011:3), föreskrift om organ som ska kontrollera fordon för transport av farligt gods (MSBFS 2011:4) samt föreskrift för cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor (MSBFS 2011:8).

Invändning har lämnats till EU kommissionen mot standarden för fyrverkerier. Kommissionens beslut i juli 2011 innebär att Sverige ges möjlighet att förbjuda en typ av fyrverkerier.

Som sammankallande för den nationella arbetsgruppen för sprängämnessäkerhet (NAG-ExpSec) har MSB tillsammans med berörda branschorganisationer kommit överens om utformning av information om känsliga kemiska produkter (prekursorer) och misstänkta transaktioner med dessa. NAG-ExpSec:s arbete har bidragit till ett

bättre samarbete mellan de tio i gruppen ingående myndigheterna kring frågor om sprängämnessäkerhet.

	2011	2010	2009
Verksamhets-kostnad	35 823	33 816	30 720

Tabell: Förebyggande arbete inom farliga ämnen (belopp i tkr).

Brandskydd

Myndigheten ska enligt sin instruktion vara pådrivande i arbetet med förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder. Myndigheten ska också bland annat i enlighet med de föreskrifter som gäller inom området skydd mot olyckor utveckla verksamheten när det gäller olycks- och skadeförebyggande åtgärder.

Råd och stöd

En nationell samverkansgrupp för brandskyddsfrågor har bildats enligt intentionerna i den nationella strategin för att stärka brandskyddet genom stöd till enskilda. I gruppen ingår 14 representanter för myndigheter, länsstyrelsen, kommuner samt bransch- och frivilligorganisationer. Vidare har tre arbetsgrupper bildats för att dels ta fram en vägledning för hur man på kommunal nivå kan identifiera och sätta in riskreducerande åtgärder för de personer som är särskilt utsatta för och vid bränder, dels för att samordna och utveckla en långsiktig nationell informationsinsats samt en grupp för att ta fram indikatorer för att kunna följa upp arbetet med att stärka brandskyddet för den enskilde.

Krav har införts på att cigaretter som tillhandahålls på den europeiska marknaden ska vara självslocknande. MSB har medverkat i arbetet med den standard som ska gälla för att prova säkerheten för självslocknande cigaretter och information har lämnats om de nya kraven i samverkan med Konsumentverket.

Genom att MSB deltagit i Migrationsverkets arbete med att standardisera boendet för asylsökande i anläggningsboende har MSB påverkat lägenheternas brandskyddsutrustning. Information och utbildning i brandskydd för nyanlända har också genomförts. Arbetet med att sprida information om brandskyddsfrågor har fortsatt bland annat genom deltagande vid Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretags förvaltningsträffar för att informera om fastighetsägarens ansvar för brandskyddet i flerbostadshus. Ett informationsmaterial – Skydda dig mot brand – har under året spridits i mer än 100 000 exemplar till enskilda i samband med riktade kommunikationsinsatser. Vidare har i samarbete med Brandskyddsföreningen och de kommunala räddningstjänsterna tagits fram gemensamma budskap och samordnad information inför jul- och nyårshelgerna, t.ex om riskerna med levande ljus.

Förebyggandekonferensen är ett exempel på hur MSB skapat en arena för erfarenhetsutbyte för de som arbetar med brandförebyggande frågor på kommunal nivå. Konferensen som samlade 470 deltagare tog bland annat upp den nationella strategin, tillsynsfrågor och skäligt brandskydd samt den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor.

	2011	2010	2009
Verksamhets-kostnad	10 493	8 888	8 353
Transfereringar	-	13	-

Tabell: Brandskydd (belopp i tkr).

Informationssäkerhet och medieberedskap

Myndigheten ska enligt sin instruktion stödja och samordna arbetet med samhällets informationssäkerhet samt analysera och bedöma omvärldsutvecklingen inom området.

I detta ingår att lämna råd och stöd om förebyggande arbete. Myndigheten ska också stödja medieföretagens beredskapsplanering.

Inom informationssäkerhetsområdet har MSB redovisat sex regeringsuppdrag under året. De är Nationell hanterandeplan för allvarliga IT-incidenter, System för obligatorisk IT-incidentrapportering för statliga myndigheter, Tillgänglig och skyddad kommunikationsinfrastruktur för offentlig sektor, Säkerhetsgranskning, Omvärldsanalys informationssäkerhet, samt Ett nationellt tekniskt IT-intrångsdetekterings- och varningssystem.

Råd och stöd

MSB har genomfört ett antal konferenser riktade till olika målgrupper. För offentlig sektor genomfördes en informations-säkerhetskonferens i samverkan med myndigheter inom Samverkansgrupp för informationssäkerhet (SAMFI) som samlade cirka 450 personer. De myndigheter som ingår i SAMFI är Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets Radioanstalt, Post- och telestyrelsen (PTS) och Rikskriminalpolisen / SÄPO - Säkerhetspolisen. Inom området signalskydd genomfördes tre konferenser i samverkan med Försvarsmakten och FRA, cirka 350 personer deltog.

I samverkan med PTS, SKL och .SE har MSB arbetat för att öka användningen av ett säkerhetstillägg i kommunernas domäner på internet med syfte att öka robustheten och därmed höja krisberedskapsförmågan.

Under året lanserades en webb-utbildning i informationssäkerhet för användare, DISA (Datoriserad informationssäkerhetsutbildning för användare). Sedan augusti har drygt 5 000 besökare genomgått utbildningen.

MSB har fortsatt att finansiera teknisk laborativ verksamhet om säkerhet i industriella

informations- och styrsystem (SCADA) i samhällsviktig verksamhet hos Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) i Linköping. Verksamheten utgör basen för de utbildningar, övningar och studier som genomförts under året. Ett antal aktiviteter för att informera om SCADA har genomförts, bland annat genom deltagande i Folk och Försvars konferens i Sälen, Almedalen, Samhällssäkerhetsmässan och en nationell konferens med cirka 130 deltagare.

Dessutom har internationell samverkan skett med USA genom U.S. Department of Homeland Security (DHS).

Myndighetens roll som central aktör när det gäller samordning och kontakter inom informationssäkerhetsområdet och uppgiften att svara för en nationell funktion som kan stödja samhället i arbetet med att förebygga och hantera IT-incidenter. Detta bidrar till ökad uppmärksamhet och bättre samordning inom området och därmed att samhällets informationssäkerhet utvecklas.

	2011	2010	2009
Verksamhetskostnad	48 239	53 995	37 558
Transfereringar	15 025	14 052	8 350

Tabell: Informationssäkerhet och medieberedskap (belopp i tkr).

Den enskildes säkerhet och beredskap

Råd och stöd

I enlighet med MSB:s instruktion att skapa en sammanhållen information om skydd mot olyckor, krisberedskap, totalförsvaret och säkerhetspolitik har MSB använt sig av olika former och utnyttjat olika kanaler för att nå ut med informationen. Det som kan nämnas är den information som MSB lämnade till landets artonåringar om försvar och krisberedskap och som distribuerades ut i form av en folder till närmare 115 000 artonåringar. En

utvärdering visade att 57 procent uppgav att de sett foldern och 52 procent svarade att de hade läst foldern noga eller mycket noga. Andra kanaler som använts är information via webbplatserna säkerhetspolitik.se och dinsäkerhet.se.

Säkerhetspolitik.se riktar sig till elever och lärare i gymnasieskolan och har haft cirka 1200 besökare per dag. Dinsäkerhet.se ger tips på hur man själv kan förebygga olyckor och skador i hem- och fritidsmiljö med hjälp av bland annat instruktiva filmer och check-listor. Antal filmvisningar på MSB:s Youtube-kanal har ökat och var cirka 1000 per dag under sista kvartalet 2011.

För att nå ut med information om äldres säkerhet genomfördes kampanjen "Peppar peppar... En dag för seniorers säkerhet" med aktiviteter på 400 platser. Drygt 80 000 exemplar av tidningen "Vital" distribuerades och informationsmaterial tillhandahölls från webben.

I uppdraget i instruktionen att samordna arbetet för barns och ungas säkerhet för att motverka olycksfall som leder till personsador har olika typer av informationsmaterial tagits fram och olika kanaler har använts för att nå ut till olika målgrupper. En kanal som användes för att sprida information var konferensen Barnsäkerhetsforum 2011 som genomfördes med 170 deltagare från kommuner, landsting och forskarsamhället. Andra kanaler som MSB använt är tillhandahållande av skolmateriel för skolans alla åldersgrupper och de fortbildningsdagar som arrangerades för gymnasielärare med 320 deltagare.

Ansvar för informationsbanken över M/S Estonias förlisning har överlämnats till Riksarkivet. Uppgiften att vara kontaktorgan för anhöriga och överlevande kvarstår hos MSB.

Ekonomiskt bidrag

Ett annat viktigt medel som MSB har för att vara pådrivande i arbetet med förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder är den fördelning av bidrag som sker till ideella organisationer för kursverksamhet riktad till allmänheten. MSB fördelade drygt 31 mnkr där de större bidragsmottagarna var Svenska Röda Korset, Sveriges Civilförsvarförbund, Svenska Brandskyddsföreningen och Svenska Livräddningssällskapet. Fördelningen uppdaterad per mottagare redovisas i bilaga 1. Bidragen användes till att genomföra utbildningar inom bland annat brandkunskap, vattensäkerhet, säkerhet till vardags och vid kris, första hjälpen och hjärt- och lungräddning.

En ny inriktning för perioden 2012-2014 har tagits fram som prioriterar insatser inom den enskildes brandskydd, äldresäkerhet, barns och ungas säkerhet, den enskildes förmåga att hantera olyckor och kriser samt social oro och utanförskap.

	2011	2010	2009
Verksamhetskostnad	22 924	21 357	18 908
Transfereringar	31 318	33 213	32 444

Tabell: Den enskildes säkerhet och beredskap (belopp i tkr).

Återrapportering

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska redovisa åtgärder som vidtagits för att vidareutveckla den katastrofriskreducerande verksamheten, nationellt samt internationellt, i enlighet med Sveriges åtaganden i Hyogodeklarationen och Hyogo Framework for Action.

I den breda ansats att samordna arbetet för att förebygga och mildra effekterna av naturolyckor som bedrivs i Sverige genom nationell plattform för arbete med naturolyckor har Riksantikvarieämbetet tillkommit.

Under året har 17 myndigheter och organisationer deltagit. Bland annat har plattformens verksamhet utvärderats och det visar att samverkan på ett positivt sätt bidrar till att Sverige uppfyller sina åtaganden enligt den gällande tioårsplanen Hyogo Framework for Action (HFA). Styrande dokument för klimatanpassning och katastrofriskreducering har kartlagts och försök med nya nationella höjddatabasen har genomförts. Seminarier har genomförts om översvämningar och en bok som redovisar exempel på att hantera översvämningsproblematik tagits fram.

Som ett led i att utveckla den katastrofriskreducerande verksamheten har samverkan skett bland annat i European Forum for Disaster Risk Reduction där MSB ledde en arbetsgrupp om informations- och erfarenhetsutbyte mellan länder. I arbetet har klimatanpassning och Disaster Risk Reduction på lokal nivå varit i fokus. MSB har inom ramen för det arbetet också deltagit i en översyn om klimatanpassning och riskreduktion i Europa som genomfördes av ISDR, EU-kommissionen och Council of Europe. Vidare har MSB arrangerat ett möte mellan plattformar i Norden och deltagit vid ISDR Global Platform meeting bland annat som sessionsledare och med föreläsare.

I arbetet med att vidareutveckla den katastrofriskreducerande verksamheten nationellt har stöd lämnats till FN-kampanjen Making Cities Resilient där två svenska kommuner nu deltar.

Sveriges arbete enligt HFA och samordningen med nationella plattformen för arbete med naturolyckor har lyfts fram som bra exempel i flera internationella sammanhang där MSB deltagit på såväl strategisk som operativ nivå. Under året har information lämnats om plattformen och arbetet med naturolyckor och klimatfrågor vid besök från myndigheter med flera från

Kirgizistan, Tadzjikistan, Palestina, Jordanien och Korea.

Myndigheten har ett koncept för insatsverksamheten inom katastrofriskreducering som är vägledande för vilka typer av insatser och aktiviteter som MSB avser att delta i fram till 2015. Under 2011 har MSB bedrivit insatser i Afrika, Asien och Europa som syftat till att utveckla och stärka olika aktörers kapacitet att förebygga, förbereda sig för och hantera katastrofer. Samarbetspartners inkluderar nationella myndigheter, Röda korsrörelsen och FN organ.

Inom ramen för ett forskningsprojekt har även Lunds universitet i samarbete med MSB tagit fram en metod för kapacitetsstudier av aktörer inom katastrofhantering som kan användas för att kartlägga nationella katastrofhanteringssystem och kapacitet på olika områden.

I juni 2011 undertecknades ett Memorandum of Understanding med Världsbanken (Global Facility for Disaster Reduction and Recovery) för att möjliggöra ett framtida samarbete mellan organisationerna inom katastrofriskreducering och tidig återuppbyggnad.

Under året har vidare ett utredningsarbete gjorts för att kartlägga relevanta kompetenser och nätverk som myndigheten har tillgång till och som är relevanta för den internationella insatsverksamheten inom katastrofriskreducering för att utnyttja synergier mellan verksamheterna nationellt och internationellt och möjliggöra kunskap och erfarenhetsutbyte.

OPINIONER 2009

HANDBOK

Uppföring av företag

När hoten kommer nära

STATISTIK

OCH MARKNAD

STATISTIK

OCH MARKNAD

Internationell GDP kvartalsrapport 2009

Förbereda

MSB arbetar inom den förberedande verksamheten för att samhällets aktörer inom räddningstjänst- och krishanteringsområdet ska bli bättre på att begränsa konsekvenserna av olyckor och kriser när de inträffar. Detta genom att ha god ledningsförmåga, rätt organisation, bra metoder, ett väl fungerande tekniskt stöd samt personal som är utbildad och övad för sina uppgifter.

En övergripande beskrivning av genomförd verksamhet inom MSB:s förberedande verksamhet redovisas enligt följande indelning:

- Ledningsutveckling
- Tekniska lednings- och beslutsstödssystem
- Metod- och organisationsutveckling
- Utbildning
- Övning
- Skyddsrum
- Förberedande åtgärder via anslag 2:4 Krisberedskap

De prestationer som MSB valt att redovisa inom den förberedande verksamheten är:

1. Anslutning Rakel (utvecklingen av antalet aktiva abonnemang, se under rubriken Tekniska lednings- och beslutsstödssystem)
2. Anslutning WIS (antal anslutna aktörer, se under rubriken Tekniska lednings- och beslutsstödssystem)
3. Kommunala ledningsplatser och räddningscentraler (antal)
4. Utbildning (antal och kostnad per studerande, se under rubriken Utbildning)

Övergripande beskrivning av genomförd verksamhet

Ledningsutveckling

Av myndighetens instruktion framgår att MSB ska se till att ledningsmetoder för räddningstjänst och krishantering utvecklas och tillhandahålls.

I samarbete med Samverkansområde Geografiskt områdesansvar har ett metodstöd tillhandahållits för utveckling av förmågan till regional samordning och inriktning. Metodstödet består av två delar, dels en tankemodell om hur ledning kan bedrivas när olika aktörer behöver samordnas och inriktas och ingen av aktörerna har mandat att bestämma över någon av de andra, dels ett stöd för själva utvecklingsarbetet i respektive län. Tankemodellen konkretiserades i en skrift: *Länsstyrelsens samordningsansvar – ett koncept för samordning och inriktning vid stora olyckor och kriser.*

Tillsammans med LUCRAM (Lunds universitets centrum för riskanalys och riskmanagement), Lunds tekniska högskola, representanter för kommun och länsstyrelse har MSB etablerat ett samarbete som syftar till att samla forskare, praktiker och utbildare som på olika sätt arbetar med att hantera ledning vid nödsituationer i samhället och verka som en dubbelriktad bro mellan forskarvärlden och den praktiska världen.

MSB bidrar till att stärka samhällets krisberedskap genom att se till att utbildning och övning inom krisberedskapsområdet tillhandahålls sammanhållet. Vidare bidrar MSB till utveckling av ledningsplatser, ger stöd vid införande av Rakel samt rådgivning. Tekniska system såsom Rakel, WIS och RIB, metodik, utbildning och övning ingår i MSB:s samlade erbjudande som syftar till att förbättra aktörernas förmåga till ledning och samverkan. Under 2011 har MSB samordnat och bättre anpassat det samlade stödet till olika aktörers behov. Olika verksamheter bidrar och utgör en självklar del i en helhet som skapar förutsättningar för effektiv samverkan.

	2011	2010	2009
Verksamhets- kostnad	13 169	10 824	9 144

Tabell: Ledningsutveckling för räddningstjänst och krishantering (belopp i tkr).

Tekniska lednings- och beslutsstödssystem

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska se till att stödssystem för räddningstjänst och krishantering utvecklas och tillhandahålls.

Rakel

Av instruktionen framgår också att myndigheten ska införa, förvalta och utveckla radiokommunikationssystemet för skydd och säkerhet (Rakel-systemet).

Rakel är Sveriges nationella radiokommunikationssystem för offentliga och privata organisationer som arbetar med allmän ordning, säkerhet och hälsa. Rakel erbjuder säker och robust teknik och metodik för samverkan mellan samhällsviktiga aktörer på samtliga nivåer i samhället. Rakel-systemet har drygt 40 000 abonnenter, och består av cirka 1700 basstationer placerade över hela Sverige. Systemet täcker 99,84 procent av Sveriges befolkning och 95 procent av landets yta, undantaget fjällvärlden.

För att förbättra förutsättningarna att öka anslutningen och användandet av Rakel-systemet omorganiserades Rakelverksamheten i början av 2011. Detta mot bakgrund av att utbyggnaden av infrastrukturen för Rakel avslutades i december 2010. En ny organisation för Rakel är införd med inriktning på marknadsföring, försäljning, beställarkompetens i enlighet med villkoret i regleringsbrevet för MSB 2011. Villkoret att uppnå totalt 3000 intäktsbringande abonnemang klarades av vid årsskiftet 2011-2012.

Utvecklingen av Rakelverksamheten under 2011 har tagit sin utgångspunkt i den nationella strategin för Rakel som fastställdes under 2010. Strategin tydliggör bland annat Rakels roll som en del av samhällets förmåga till ledning och samverkan vid olyckor och kriser och beskriver en utvecklad samverkan med användarna och hur en anslutningsprocess bör utvecklas samt vilka riktade åtgärder som ska vidtas mot olika användargrupper.

MSB har på olika sätt och former arbetat med att öka anslutningstakten av Rakel. Som exempel kan nämnas Rakeldagen som bestod av seminarier, föreläsningar och möten mellan olika användare och som samlade cirka 700 deltagare. Särskilt stöd har också lämnats i användarnas projekt när Rakel börjar användas av en ny aktör. Inom ramen för Rakels kommunikationsstrategi genomförde MSB också olika satsningar för att bredda anslutningen i främst kommuner, bland annat genom en särskild bilaga om Rakel i Dagens Samhälle och genom en film om den breda anslutningsmöjligheten till Rakel.

För att ytterligare öka anslutningen till Rakel och minska kommunernas användande av analoga system för ledning och samverkan ställer MSB från och med 2011 krav på att kommunerna ansluter sig och använder Rakel, för att tilldelas delfinansering av MSB för investeringar i kommunala ledningsplatser och räddningscentraler.

Den ökande anslutningen av Rakel hos samhällsviktiga aktörer visar på att Rakel nu etablerats som ett effektivt och robust verktyg för samverkan i vardag och kris. Ökningen har skett på såväl nationell, regional som lokal nivå med en tilltagande efterfrågan på den lokala nivån. Antalet abonnenter av Rakel har ökat med 26 procent.

Kundgrupp	Antal abonnemang 31/12 -2011	Antal abonnemang 31/12 2010	Antal abonnemang 31/12-2009	Intäkter 2011 (tkr)	Intäkter 2010 (tkr)	Intäkter 2009 (tkr)
Statliga myndigheter	31 353	25 694	18 792	213 558	210 531	165 083
Kommuner	4 642	1 843	753	23 176	9 845	3 033
Landsting	3 256	1 467	342	16 770	4 479	1 366
Övriga	900	585	517	6 451	2 417	1 176
Summa	40 151	29 589	20 404	259 955	227 272	170 658

I tabellen redogörs för antalet abonnemang och fördelningen mellan olika användare samt intäktsutvecklingen under åren 2009-2011. I uppgifterna ingår även MSB:s egna abonnemang för Rakel.

Rakelsystemet har förstärkts i de sydligare delarna av landet när fler basstationer byggts och kapacitet på redan befintliga basstationer har ökat. Rakels förmåga att hantera längre elavbrott har ökat genom utbyggnaden av reservkraft vid basstationer. Rakeltäckningen inomhus på ett antal offentliga platser och miljöer har också förstärkts. För att skapa dialog mellan MSB och användarna om hur Rakelsystemet och dess tjänster ska utvecklas över tiden används olika användarforum, Rakelrådet, Användarforum, Teknikforum samt Kommun- och Landstingsforum.

För att möta behovet hos flera Rakelanvändare att kommunicera säkert med våra grannländer har speciallösningar utvecklats för att hantera kommunikationsbehov mellan Rakel och Tetrasystem i andra länder. Detta testades i samband med övningen SkagEX11 då Rakel kopplades ihop med sin norska motsvarighet Nödnnett. Motsvarande lösning finns redan mellan Rakel och Sine, Danmarks motsvarighet till Rakelsystemet. I och med att Försvarmakten fått i uppdrag att, särskilt vad avser hemvärnet och nationella skyddsstyrkorna, kunna använda Rakel leder det

till att användningen av Rakel har ökat i den civilmilitära samverkan.

Kostnadsutvecklingen för Rakel

Nedan i tabellen redogörs för kostnader och intäkter för Rakel (se även avgiftsfinansierad verksamhet sid 52).

	2011	2010	2009
Drift av nätet	373 499	276 695	179 761
Förvaltning	67 712	61 867	77 425
Lämnade bidrag	34 397	18 896	12 996
Summa kostnader	475 608	357 458	270 182
Avgiftsintäkter	259 955	227 275	170 658
Intäkter anslag	215 653	130 183	99 524
Summa intäkter	475 608	357 458	270 182

Tabell: Kostnads- och intäktsutveckling Rakel (belopp i tkr).

Utöver det som framgår av tabellen tillkommer utgifter för investeringar i etapp 1-3, som finansieras med anslagsmedel, 75 375 tkr 2011. Avskrivningarna för dessa tillgångar uppgår till 36 942 tkr.

Övriga tekniska stödsystem

WIS är ett nationellt system för att underlätta informationsdelning före, under och efter en kris. WIS ger aktörerna en samlad lägesbild och skapar därigenom förutsättningar för en gemensam lägesuppfattning. Utvecklingen av WIS 2, som kommer att vara färdig för leverans under 2012 har skett i nära samverkan med användarna. Utvecklingen av WIS 2 har lagts på interaktionsdesign och stabilitet och kommer att kunna hantera händelsebaserad information samt innehålla en integrerad funktion för hantering av kartbaserad lägesbild. Som goda

exempel på användning av WIS kan nämnas Tjörns räddningstjänst nyttjande av WIS under det stora oljepåslaget och Landstinget Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen Skåne samt Länsstyrelsen Gävleborg som använder WIS i sitt vardagliga arbete. En ökad användning av WIS vid väderrelaterade händelser har skett och flera länsstyrelser går nu ut med tydliga rekommendationer till kommunerna om att använda WIS. Antalet registrerade användare av WIS har från 2009 ökat från 5000 till 6500.

WIS-anslutning (aktörsvisa mål)	2011		2010		2009	
	Antal (st)	Procent	Antal (st)	Procent	Antal (st)	Procent
Kommuner (290 st)	244	84	234	81	225	78
Länsstyrelser (21 st)	21	100	21	100	21	100
Landsting (20 st)	19	95	19	95	17	85
Samverkansansvariga centrala myndigheter (22 st)	18	82	17	81	15	71
Utländska aktörer (mål saknas)	3		2		-	
Övriga aktörer (mål saknas)	109		103		101	
Totalt	414		396		379	

Tabell: Utveckling över aktörernas WIS-anslutning

Inom geodataområdet har arbetet med implementeringen av EG-direktivet Inspire fortsatt med införande av metadata samt produktkatalog till geodataportalen. Geodatasamverkansarbetet mellan MSB, Lantmäteriet och Försvarmakten har tillsammans med de nordiska länderna resulterat i att geodata vid gränstrakterna kan delas. Dessa data distribueras ut till användarna i Sverige via RIB som är ett kvalificerat besluts- och ledningsstöd inom hela spektrat från små bränder och kommunikationsolyckor till naturrelaterade olyckor och CBRN-händelser.

Sveriges utomhusvarningssystem står inför stora moderniseringsåtgärder från och med 2015 och framåt. Mot bakgrund av det har MSB inlett ett förstudiearbete som ska belysa hur informations- och varningsmeddelanden förmedlas till samhället idag och hur förmedlingen kan ske i framtiden. Internationellt sker samverkan med bland annat Nederländerna, Frankrike och England för att få fram ett harmoniserat varningssystem via mobiltelefon inom EU.

MSB har till uppgift att driva, förvalta och utveckla Swedish Government Secure Intranet (SGSI). En ny affärsmodell med en ny avgiftsstruktur infördes. Driften av SGSI har effektiviserats och resulterat i en årlig kostnadsbesparing på 30 %. Antalet anslutna myndigheter uppgår till 22 (20 f.g. år).

MSB medverkar genom teknisk rådgivning och ekonomiska bidrag till att åtgärder vidtas för att stärka ledningsförmågan för kommuner, länsstyrelser, landsting och centrala myndigheter. Nedan redovisas i hur många kommunledningar och kommunala räddningstjänster som ledningsförmågan förbättrades.

	2011	2010	2009
Kommunledningar	20	18	23
Kommunala räddningstjänster	10	8	11

Tabell: Förbättrad ledningsförmåga (antal).

På regional nivå gavs stöd till ökad ledningsförmåga vid fem landsting. Länsstyrelsens ledningsplatser förvaltas av MSB och Rakel finns nu installerat på samtliga ledningsplatser. På central nivå lämnades teknisk rådgivning till Socialstyrelsen, Svenska Kraftnät och Livsmedelsverket.

MSB har riktat särskilda insatser och har haft ett särskilt fokus på uppbygganden av samverkanscentralen i Stockholm stad och samverkansprojektet i Stockholms län, som utgör ett pilotprojekt för att arbeta med ett samlad erbjudande inom metod- och teknikområdet, utbildning och övning.

	2011	2010	2009
Verksamhetskostnad	58 251	70 551	58 361
Transfereringar	103 352	113 092	122 247

Tabell: Ledningsplatser (belopp i tkr).

Den nedåtgående trenden avseende utbetalda bidrag fortsätter. Mot bakgrund av fokusering på lednings- och samverkansuppdraget samt ett tydligare förhållningssätt till ansvarsprincipen, har beslut fattats om att stödet till landstingen inom SSIK (Sjukvårdens säkerhet i kris och krig) -området ska avvecklas i sin helhet. När det gäller kommunala ledningsplatser och räddningscentraler kommer nya kriterier ligga till grund för utbetalning av bidrag. De nya kriterierna kommer att främja att aktörer vidtar olika typer av åtgärder som innebär att förmågan till ledning

och samverkan ökar. I avvaktan på de nya kriterierna har bidragen för att delfinansiera kommunala ledningsplatser och räddningscentraler minskat.

	2011	2010	2009
WIS	4 891	4 159	3 265
Geodata	2 678	2 699	1 184
RIB	7 715	9 204	2 748
SGSI	4 602	4 478	3 251
Varningssystem	33427	32 526	35 909

Tabell: Kostnader för tekniska stödsystem. Kostnaderna anges exkl. OH (belopp i tkr).

Kostnaderna för stödsystemen avser till stor del utveckling och anpassning utifrån avnämarnas behov. Under 2010-2011 har stor satsning skett på utveckling av WIS- och RIB-systemen. Exempelvis har lansering skett av RIB bibliotek som innebär att alla användare av systemet har tillgång till en stor mängd sökbar informationsmaterial inom området samhällsskydd och beredskap.

Metod- och organisationsutveckling

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska utveckla verksamheten inom räddningstjänsten samt stärka samhällets förmåga att hantera olyckor och kriser genom samverkan med organisationer med uppgifter inom beredskapsområdet. MSB ska även utveckla och stärka samhällets förmåga att hantera önskade händelser där farliga ämnen ingår.

Jämställdhet och mångfald inom räddningstjänsten

Under 2011 har delprojekten i det femåriga handlingsprogrammet för jämställdhet och mångfald inom kommunala räddningstjänsten genomförts som planerat.

- Den avslutande studien om brandmannens fysiska förmåga slutrapporterades. Studien syftade till att ta fram gränsvärden för de arbetsrelaterade fysiska tester som utarbetades i två tidigare studier.

- 25 räddningstjänster beviljades bidrag för genomförande av aktiviteter på lokal nivå för att öka intresset för brandmannayrket hos underrepresenterade grupper.
- De av MSB rekryterade regionala jämställdhetsutvecklarna har genomfört seminarier och utbildningsinsatser för räddningstjänsterna i samtliga åtta regioner under året. De har även marknadsfört SMO-utbildningen och räddningstjänsten som arbetsplats på gymnasieskolor i regionerna.

Utökad samverkan inom CBRNE-området

För att ytterligare öka samverkan inom CBRNE-området har processen för samordning av CBRNE-frågor mellan berörda aktörer utvecklats. Processen kopplar till det arbete som sker i samverkansområdena och innebär en tydligare samverkan och noggrannare prioriteringar hos myndigheterna.

Redovisningen av regeringsuppdraget avseende svenska åtgärder inom området CBRNE genomfördes med utgångspunkt från tidigare redovisade behov av ökad samverkan. Redovisningen innefattade även åtgärder som vidtagits inom ramen för EU-samarbetet och inom internationella fora. I anslutning till detta redovisades också uppdraget att samordna det svenska genomförandet av EU CBRN Action Plan samt att vid behov ange om Sverige riskerar att inte genomföra planerade åtgärder i tid.

Förbättrad kärnenergiberedskap

Om en kärnteknisk olycka skulle inträffa är larmet till berörda myndigheter en viktig förutsättning för att göra dem uppmärksamma på när och hur de ska göra för att delta i det viktiga första informationsmötet mellan berörda aktörer. Erfarenheterna från tidigare genomförda tester visade på att myndigheterna har olika tekniska system för hur de ska bli larmade. För att alarmeringen ska kunna nå samtliga myndigheter på ett

säkert och snabbt sätt har därför Rakel-terminaler anskaffats till berörda myndigheter för att testa gemensamma larmrutiner. Vid de efterföljande testerna uppdagades att SOS Alarm hade problem med sin hantering av larm via Rakelsystemet. Arbete pågår med att lösa problematiken.

Tillsammans med Strålsäkerhetsmyndigheten och länsstyrelserna i län med kärnkraftverk har MSB tagit fram nytt informationsmaterial om strålskydd och beredskap som tillsammans med jodtabletter har distribuerats till de boende i inre beredskapssonerna.

Förbättrad oljeskyddsberedskap

Inom EU-projektet EnSaCo har MSB en koordinerande roll tillsammans med Kustbevakningen och åtta räddningstjänster i Sverige. Fokus är på gränsöverskridande åtgärder inom oljebekämpning i strandzonen. Projektet leds av Finland och förutom Sverige deltar också Estland. MSB bidrar med att lämna förslag till en plattform för miljöatlas inom Helcom. MSB har också stöttat utbildning av 200 "fågeltvättare" genom frivilligorganisationerna Svenska Blå Stjärnan och KFV (Katastrofhjälp Fåglar och Vilt).

MSB har deltagit i EU-projektet Baltic Master II som bl. a har haft som mål att förbättra oljeskyddsberedskapen hos kustkommunerna. Under 2011 har MSB medverkat vid framtagande av en övningsguide, genomförandet av tre table-top övningar samt tagit fram en mall för oljeskyddsplanering.

	2011	2010	2009
Verksamhetskostnad	41 409	53 713	44 124
Transfereringar	66 375	66 772	64 137

Tabell: Metod- och organisationsutveckling (belopp i tkr).

Utbildning

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska se till att utbildning kommer till stånd inom myndighetens ansvarsområde. Genom omvärldsbevakning och analys av målgruppernas kompetensutvecklingsbehov har utbildningsutbudet under året anpassats, utvecklats, beställts, marknadsförts, genomförts och kvalitetssäkrats för att stärka samhällets kompetens inom samhällsskydd och beredskap.

Utveckling av utbildning

Resultaten från genomförd utvärdering 2010 av utbildningssystemet inom området skydd mot olyckor har omsatts i flera förändringar inom utbildningssystemet. Det har inneburit förändrat antagningsförfarande, nya kursplaner och utbildningsplaner för utbildningarna Skydd mot olyckor och Skorstensfejartutbildningen.

Utifrån genomförd behovsinventering har nya kurser utvecklats, varav Grundkurs i samhällsskydd och beredskap, Naturolyckor - översvämning akuta lägen samt tre kurser inom kärnenergiområdet genomfördes i verksamhetsställen regi med gott resultat.

Genomföra utbildning

MSB:s utbildningar inom skydd mot olyckor, består av grund- och vidareutbildningar i första hand för kommunala räddningstjänstens kompetensförsörjning. Utbildningarna genomfördes med utgångspunkt i det kommunala behov som inventerats. Den tvååriga utbildningen i skydd mot olyckor har ett fortsatt högt söktryck och genomfördes både som distansutbildning och som platsbunden utbildning vid MSB:s verksamhetsställen i Sandö och Revinge.

Inom området skydd mot olyckor genomfördes vid MSB:s två verksamhetsställen även sju kurser Räddningsinsats för räddnings-

tjänstpersonal i beredskap liksom vidareutbildningar inom räddningsledning samt tillsyns- och olycksförebyggande verksamhet. För att stärka de olika aktörernas förmåga att leda och samverka vid stora olyckor och kriser genomfördes ett flertal kurser för kommuner, landsting, länsstyrelser, myndigheter och näringsliv. Utbildningsformer har utvecklats och bland annat har den behörighetsgivande kursen Räddningsledare A med gott resultat genomförts på distans för första gången.

Beställning av utbildning

Försvvarshögskolan (FHS) genomförde, på uppdrag av MSB, åtta kurser inom sex olika kursstyper.

Totalförsvarets Skyddscentrum slutförde under året kursen CBRNE Fördjupning (7,5 högskolepoäng).

Under året upphandlade MSB 13 kurser Räddningsinsats från tre olika externa leverantörer (Autokaross Rescue Systems AB, Brandskyddsföreningen och Niscayah AB) för genomförande 2012.

Påbörjade studeranden på utbildningen skydd mot olyckor (2-årig SMO)									
	2011			2010			2009		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Platsbunden utb.	118	17	135	127	17	144	144	22	166
Distansutb.	97	21	118	105	13	118	72	17	89
Totalt	215	38	253	232	30	262	216	39	255

Tabell: Antal studerande som påbörjade utbildningen skydd mot olyckor uppdelat på platsbunden och distansutbildning.

Antal utexaminerade från utbildningen skydd mot olyckor (2-årig SMO)									
	2011			2010			2009		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Platsbunden utb.	117	18	135	144	29	173	225	35	260
Distansutb.	48	10	58	33	3	36	-	-	-
Totalt	165	28	193	177	32	209	225	35	260

Tabell: Antal utexaminerade från utbildningen skydd mot olyckor under 2009, 2010 och 2011.

	2011		2010		2009	
	Antal utb	Kostn	Antal utb	Kostn	Antal utb	Kostn
Yrkesutbildning inom skydd mot olyckor						
Studiemedelsberättigande utbildningar						
2-årig SMO	594	87 328	623	86 960	627	85 236
Påbyggnadsutbildning för brandingenjörer	31	11 768	48	13 225	25	4112
Skorstensfejare – grundutbildning	50	6 478	52	6 188	53	6 565
Skorstensfejartekniker – vidareutbildning	23	2 203	28	2 021	27	4 456
Övriga yrkesutbildningar						
Räddningsinsats	459	45 885	518	51 134	579	53 598
Räddningsledning A och B	251	16 613	209	16 922	299	21 301
Tillsyn och olycksförebyggande A och B	70	3 595	84	5 484	141	4 456
Övriga kurser inom samhällsskydd och beredskap						
Grundkurs i samhällsskydd och beredskap	59	827	80	582	48	260
Högre kurs i samhällets krisberedskap steg 1	58	1 949	59	1 594	75	1 896
Högre kurs – steg i samhällets krisberedskap steg 2	49	1 671	63	2 289	36	2165
Magisterutbildning i krisberedskap	20	1 238	31	1 817	61	1 990
Övriga kurser	439	4 638	235	2 030	290	3 695

Tabell: Antal utbildade och kostnader för genomförda kurser 2009, 2010 och 2011 exkl avgiftsfinansierad uppdragsutbildning och tjänsteexport (belopp i tkr).

MSB erbjuder utbildningar och kurser utifrån de behov som samhällets aktörer anmäler. Utbildningsvolymerna varierar därför en del över åren och för 2011 kan särskilt följande variationer kommenteras. Påbyggnadsutbildning i räddningstjänst för brandingenjörer är en ettårig utbildning som vänder sig till brandingenjörer som avlagt examen. Alla behöriga sökande har antagits till utbildningen och MSB kan skönja en viss minskad efterfrågan. Utbildning för räddningsinsats erbjuds räddningstjänstpersonal i beredskap och MSB bedriver utbildning utifrån de behov som kommunala räddningstjänsten anmäler.

Utbildningsvolymerna påverkas i hög grad av personalomsättningen i kommunerna. Inför kommande år har MSB fått indikationer på en kraftigt ökad efterfrågan på denna kurstyp. Till övriga kurser är variationerna i antalet studerande mellan de aktuella åren av mindre omfattning.

Övning

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska genomföra övningar inom sitt ansvarsområde. MSB ska också vid behov stödja Regeringskansliet i utbildnings- och övningsverksamheten inom krisberedskapsområdet.

Genomföra övning

Två stora övningar genomfördes under året dels SAMÖ-KKÖ 2011 och dels Barents rescue 2011. SAMÖ-KKÖ, den största samverkansövningen i sitt slag någonsin i Sverige, genomfördes i sina respektive skeden med helt nya lärdomar avseende krishantering och konsekvenser i samhället. Under övningen och i det efterföljande erfarenhetsarbetet har nya verktyg och metoder använts bland annat genom att för första gången öva användandet av sociala medier och genom att utfallet av övningen analyserades i samverkan med samtliga övande vilket gav ett väl förankrat resultat.

Barents Rescue 2011, en stor internationell krisövning i Norrbotten, genomfördes med cirka 2 500 deltagare från Sverige, Norge, Finland och Ryssland. Huvudscenariot var ett omfattande dammbrott i Lule älv. Det var första gången som Sveriges förmåga övades i att ta emot och använda internationell hjälp vid en kris. Övningen bestod av flera olika övningsformer och övningstyper såsom seminarieövningar, alarmeringsövningar, ledningsövningar, fältövningar och simuleringsövningar med motspel.

MSB samordnade det svenska deltagandet i den norska nationella EU-övningen SkagEx11 som leddes av DSB Norge. Ett sjöhavari med inslag av oljeutsläpp, brand ombord och livräddning var huvudteman. Från Sverige deltog tio organisationer.

Övningsstöd

MSB bistår med expertstöd vid andra aktörers genomförande av övningar både nationellt och internationellt. Nationellt har övningsstöd lämnats till länsstyrelser regionala samverkansövningar (RÖ) och till övningarna TELÖ 2011, oljeskyddsövningarna Olivia och BOILEX 2011 samt AniBio Threat 2011. Internationellt lämnade MSB övningsmetodiskt stöd till Estlands natio-

nella EU-övning CREMEX där scenariot baserades på CBRN-händelser med terroristiska inslag. Fem EU-länder deltog i övningen.

	2011	2010	2009
Genomföra övningar	34 187	19 531	4 867
Övningsstöd	20 164	14 879	11 723
Transfereringar	594	169	50

Tabell: Övningsverksamhet (belopp i tkr).

Skyddsrum

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska se till att nödvändiga åtgärder vidtas inom befolkningsskyddet. Skyddsrumsverksamheten syftar till att kunna tillgodose befolkningens behov av fysiskt skydd i händelse av krig. För att kunna bestämma omfattningen av ett koncentrerat skyddsrumsbestand/ kärnbestand har MSB analyserat och beräknat beståndet i 200 tätorter. Detta kärnbestand kommer att utgöra ett verktyg för prioritering av kontrollverksamheten samt underlag för framtida avvecklingsprövning.

Skyddsrumskontroller

Kontrollverksamheten har bedrivits på en betydligt lägre nivå än tidigare år. Detta mot bakgrund av pågående utredning av beståndet. Under året påbörjades 187 st kontroller samt avslutades 593.

Avveckling av skyddsrum sker om det finns särskilda skäl till detta. Under året avvecklades 107 skyddsrum med totalt 38 606 platser.

	2011	2010	2009
Verksamhetskostnad	16 814	39 204	37 092
Transfereringar	560	1 924	1 436

Tabell: Vidmakthållande av skyddsrumstillgångar (belopp i tkr)

Förberedande åtgärder via anslag 2:4 Krisberedskap

Under 2011 har MSB betalat ut 377 444 tkr till centrala myndigheter och länsstyrelser (exklusive MSB) avseende projekt som syftar till att stärka samhällets beredskap. Projekten som finansierats har utgått från identifierade behov och från MSB:s inriktning. Under 2011 beviljades 250 projekt. De finansierade åtgärderna spänner över ett brett spektrum av områden (smittskydd, strålskydd, ekonomisk säkerhet, transporter m. fl.). Projekten har bland annat syftat till att öka kunskapen om beroenden mellan aktörer, att skapa redundans i betalningssystemet, att förbättra förutsättningarna till koordinerade beslut mellan myndigheter och att utveckla former för regional samordning och ledning. Satsningarna ska stärka förmågan att hantera allvarliga kriser och projekten har vidare varit av tvärsektoriell karaktär. Med detta menas att de har bidragit till en stärkt krisberedskapsförmåga för flera aktörer i samhället.

Kommuner och landsting har fått bidrag om 282 096 tkr respektive 10 000 tkr för uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Åtgärderna syftar till att stärka samhällets beredskap genom att uppgifterna i lagen fullgörs.

Till frivilliga försvarsorganisationer har sammanlagt 22 999 tkr betalats ut i organisationsstöd och 28 054 tkr till verksamhet som avser särskilda uppdrag. Denna del av anslaget fördelas med stöd av förordningen om frivillig försvarsverksamhet (1994:524). Åtgärderna ska bidra till att upprätthålla kompetens hos frivilliga försvarsorganisationer samt svara mot specifika behov av förstärkningsresurser eller särskild kompetens hos olika aktörer i krishanteringssystemet.

Nedan följer några exempel på verksamhet som genomförts med medel från anslag 2:4 Krisberedskap under 2011 samt ett resonemang om vilken påverkan åtgärderna kan ha haft på förmågan.

Avsiktlig eller oavsiktlig smitta i dricksvatten kan vara förenat med fara för liv och medföra stora kostnader för samhället. Sådana händelser kan förebyggas. I projektet Säkerhet mot dricksvattenanläggningar har Livsmedelsverket tagit fram föreskrifter, vägledning, checklistor och handböcker gällande säkerhet och skydd mot sabotage och skadegörelse vid dricksvattenanläggningar. För att sprida kunskap om säkerhet i dricksvattenförsörjning genomfördes 20 regionala workshopar för kommunala kontrollmyndigheter. Projektet bidrog till att öka kunskapen och kompetensen om säkerhet på svenska dricksvattenanläggningar på lokal nivå. Anslaget har även finansierat åtgärder som syftat till att utveckla arbetet i Nationell vattenkatastrofgrupp (VAKA) vilket bidragit till att öka kunskapen om samhällsviktig verksamhet på lokal, regional och central nivå. MSB bedömer att projekten har bidragit till att stärka samverkan mellan centrala myndigheter, länsstyrelser, kommuner och frivilligorganisationer och att förmågan att förebygga riskerna för att kriser utvecklas till storskaliga samhällskriser har stärkts.

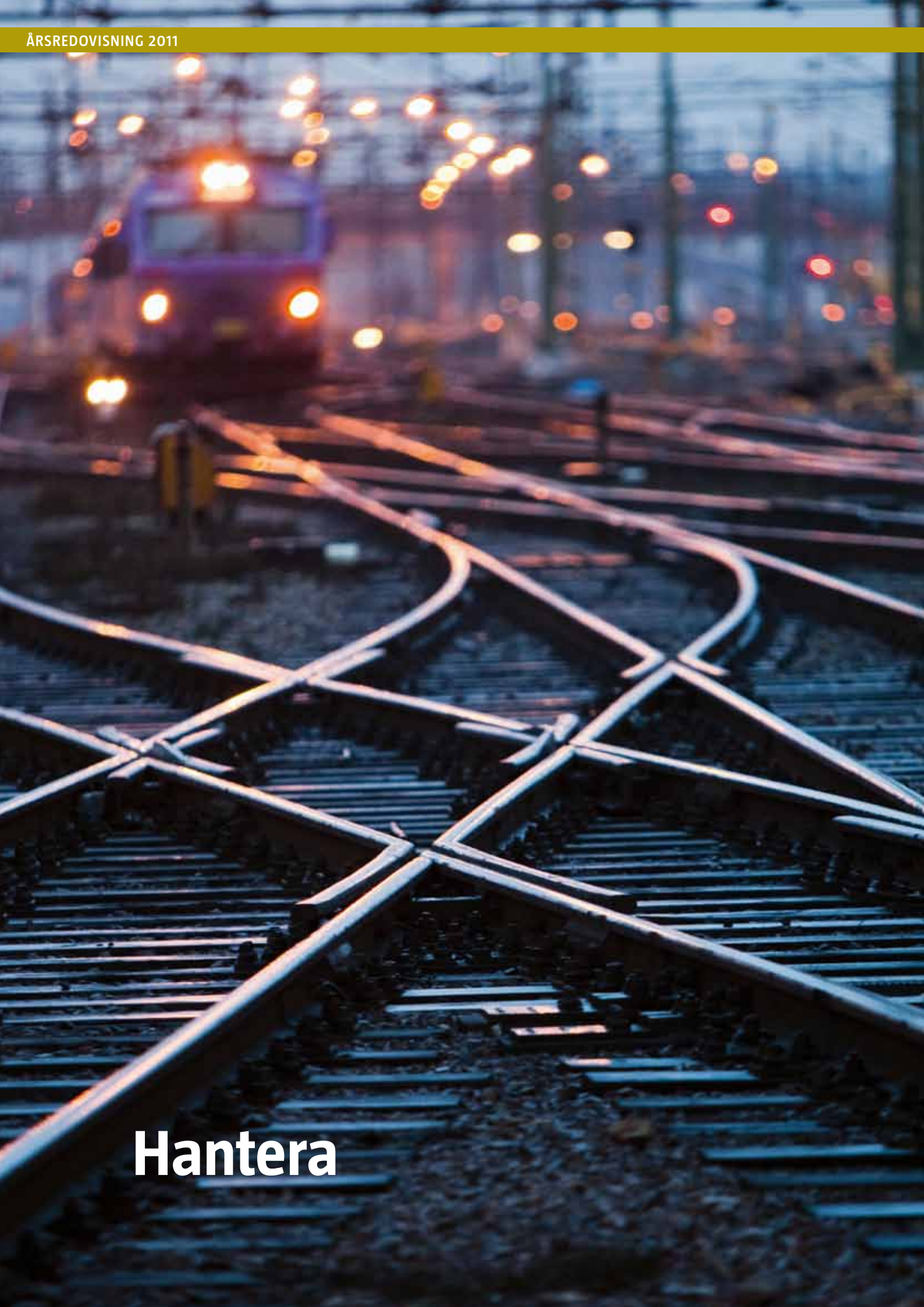
Utbrott av smittsamma sjukdomar hos djur kan leda till omfattande kostnader för samhället. På området för smittsamma sjukdomar hos djur (epizooti) har Jordbruksverket, Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) och Livsmedelsverket i en gemensam satsning (EPISAM) genomfört övningar och utbildningar för att öka den regionala beredskapen vid epizootiutbrott. Projektet bidrar till att upprätthålla och öka landets veterinärs kunskap och förståelse om smittsamma djursjukdomar. Det bidrar även till att öka

kunskapen om ansvar och roller mellan och inom myndigheter vid händelse av epizootiutbrott. En förväntad effekt av projektet är att snabbare diagnos kan ställas och utbrottets omfattning begränsas. Även frivilligorganisationen Blå stjärnan har tilldelats medel för olika utbildningar som avser epizootier. Syftet är att de utbildade snabbt ska kunna stödja länsveterinärer vid ett omfattande epizootiutbrott. En sådan förstärkningsresurs leder till att förmågan att hantera stora utbrott av smittsamma sjukdomar snabbas på genom att smittskyddsutbildad personal snabbt kan tillföras. Sammantaget förväntas de genomförda projekten bidra till samhällsekonomiska besparingar i händelse av ett utbrott genom att effekterna av ett utbrott mildras genom snabbare hantering.

Allt fler styr- och kontrollsystem är idag digitala. Detta har ökat sårbarheten i samhällsviktiga verksamheter och bidragit till större krav på säkerhet. MSB, FOI, SÄPO och Länsstyrelsen i Stockholms län har arbetat för att stärka informationssäkerheten i samhällsviktiga verksamheter. Bland annat har utbildningsinsatser genomförts för de aktörer som har ansvar för olika övervaknings- och kontrollsystem (s.k. SCADA-system), inom både offentlig sektor och näringsliv. Projektet väntas leda till en ökad samverkan mellan offentlig sektor och näringsliv och stärka säkerheten i digitala kontrollsystem.

Vid allvarliga händelser berörs ofta flera aktörer inom en region och en större händelse kan även beröra flera regioner. Det medför samordningsbehov avseende ledning och samverkan över länsgränserna. På den regionala nivån har bland annat verksamhet inom ramen för de regionala samverkansgrupperna finansierats. NordSam som är ett samarbete mellan länsstyrelserna i de sex nordligaste länen (Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland, Jämtland, Gävleborg och Dalarna) har exempelvis genomfört

gemensamma projekt som bland annat syftar till att utveckla och stärka den regionala samverkansförmågan inom och mellan länen. Det treåriga projektet ska leda till att länsstyrelserna fastställt ett gemensamt synsätt och gemensamma förmågemål om krisledning och krisledningsstöd för länsstyrelserna. Arbetet har även inbegripit en kartläggning av behov och förutsättningar för ledning, samverkan och samordning vid stora olyckor och kriser.

Hantera

MSB:s hanterande verksamhet ska bidra till att konsekvenserna av allvarliga olyckor, kriser och katastrofer begränsas, nationellt såväl som internationellt. Detta gör MSB genom att möjliggöra och stödja andra aktörers hantering av inträffade händelser.

En övergripande beskrivning av genomförd verksamhet inom MSB:s hanterande verksamhet redovisas enligt följande indelning:

- Genomförda biståndsinsatser
- Genomförda övriga insatser
- Genomfört stöd till samordning
- Genomförda lägesbilder och analyser
- CERT-SE

De prestationer som MSB valt att redovisa inom den hanterande verksamheten är:

1. Antal biståndsinsatser
2. Antal övriga insatser
3. Antal samverkanskonferenser
4. Antal informationssamordningskonferenser.

Åtterrappporteringskraven i myndighetens regleringsbrev för MSB:s hanterande verksamhet berör beredskapens utveckling och integrering samt arbetet med jämställdhet och genusperspektiv och redovisas sist i detta kapitel.

Övergripande beskrivning av genomförd verksamhet

Genomförda biståndsinsatser

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska kunna medverka med insatser inom Sveriges internationella humanitära verksamhet. MSB ska kunna delta i samt stödja

med insatser inom områdena humanitära insatser, humanitär minhantering, tidig återuppbyggnad, civil konflikthantering och stärkande av katastrofberedskap.

Under 2011 genomförde MSB totalt 115 biståndsinsatser i 34 länder. Insatserna fördelade sig enligt följande:

Insattyp	Insatser 2011	Insatser 2010	Insatser 2009
Humanitära insatser	69	83	75
Humanitär minhantering	14	8	12
Tidig återuppbyggnad	6	8	3
Civil konflikthantering	10	12	21
Stärkande av katastrofberedskap	16	11	14
Summa	115	122	125

Tabell: Biståndsinsatser (antal).

MSB:s humanitära insatser präglades i stor utsträckning av händelser relaterade till den arabiska våren, samt svältkatastrofen på Afrikas horn.

Med anledning av Libyenkrisen lämnade MSB transportstöd till United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) och International Organization of Migrations (IOM) evakuering av mer än 10 000 tredjelandsmedborgare, vilket underlättade flyktingsituationen i Tunisien.

Vidare byggde MSB upp basläger för World Food Programme (WFP) och UNHCR i Dolo Ado i Etiopien för att underlätta FN-organens närvaro under svältkatastrofen på Afrikas horn. Detta skedde i samverkan med flera länder inom International Humanitarian Partnership (IHP).

I Kongo, Sydsudan och Haiti lämnades transportstöd till WFP:s livsmedelsdistribution. I Kongo byggde även MSB upp ett basläger för WFP i Ango, vilket underlättat WFP:s möjlighet till närvaro i ett utsatt område. MSB bidrog vidare med tält och filter till den jordbävningssdrabbade befolkningen i Turkiet.

Inom området humanitär minhantering ledde oroligheterna i norra och västra Afrika till nya EOD-insatser (Explosive Ordnance Disposal) i såväl Libyen som Elfenbenskusten och även i det nyligen självständiga Sydsudan.

När det gäller tidig återuppbyggnad efter katastrofer lämnade MSB stöd i form av hydrolog och kartexpert till United Nations Environment Programme (UNEP) på Haiti. Detta för att underlätta återuppbyggnadsarbetet och minska miljöriskerna för befolkningen. Vidare bistod MSB med brokapacitet som stöd till United Nations for Project Services (UNOPS) i Afghanistan.

Inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP) och området civil konflikthantering genomfördes insatser i Afghanistan, Georgien, Västbanken/Gaza och Demokratiska republiken Kongo. Den mest omfattande insatsen inom området var stödet till European Union Rule of Law Mission in Kosovo (EULEX).

Inom området stärkande av katastrofberedskap lämnades stöd i syfte att stärka katastrofhanteringsförmåga till bland annat Mocambique, Tadzjikistan och Ukraina.

	2011	2010	2009
Kostnad för beredskap för biståndsinsatser	117 141	118 972	120 972
Kostnad för genomförda insatser	234 961	177 352	187 730

Tabell: Biståndsverksamhet (jämförelsevärde för 2010 och 2009 har korrigerats avseende kostnad genomförda insatser, belopp i tkr).

Den totala omsättningen för den avgiftsfinansierade insatsverksamheten ökade under 2011 i förhållande till tidigare år. Den kraftiga ökningen förklaras delvis av den kostsamma evakuering av tredjelandsmedborgare som genomfördes från Libyen.

Genomförda övriga insatser

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska ha förmågan att bistå med stödresurser i samband med allvarliga olyckor och kriser. Vidare ska MSB kunna stödja utlandsmyndigheter och svenska medborgare eller personer med hemvist i Sverige som drabbas av en allvarlig olycka eller katastrof utanför Sverige.

Inom området övriga insatser, dvs insatser i icke biståndsländer, nationella stödinsatser samt insatser med stödstyrkan fördelade sig antalet genomförda insatser totalt sett enligt nedan:

Insatstyp	2011	2010	2009
Nationella stöd-insatser	21	13	6
Stödstyrkan	2	0	0
Insatser i icke biståndsländer	3	1	0
Summa	26	14	6

Tabell: Övriga insatser (antal).

Inom området nationella stödinsatser lämnades bland annat stöd i form av översvämningmateriel till räddningstjänsten i Kalmar och utrustning och expertis vid oljeutsläppet utanför Tjörn.

Vid oroligheterna i Libyen genomfördes en evakuering av svenskar med stöd av personal ur Stödstyrkan.

Inom området stöd till icke biståndsländer genomfördes insatser till stöd för Japan

efter den kraftiga jordbävningen med efterföljande tsunami. Stöd lämnades i form av skyddsutrustning och expert till det EU-team som arbetade med att koordinera stöd från EU-länderna. Vidare lämnades stöd till United Nations Disaster Assessment and Coordination (UNDAC) för arbete med behovsbedömning i Japan.

	2011	2010	2009
Kostnad för genomförda insatser	1 226	674	2 173

Tabell: Övriga insatser (belopp i tkr).

Genomfört stöd till samordning

Enligt MSB:s instruktion ska myndigheten stödja samordningen av berörda myndigheters åtgärder vid en kris. MSB ska bland annat se till att berörda myndigheter får tillfälle att samordna sina krishanteringsåtgärder och sin information till allmänhet och media.

Under året har ett flertal samordningsaktiviteter genomförts. Under händelserna i Japan var fokus att stödja samordningen av information till allmänheten i Sverige. I samband med vulkanutbrottet i Grimsvötn på Island och utbrottet av EHEC genomfördes samverkans- och informationssamordningskonferenser. I samband med händelserna på Utøya och Oslo i Norge aktiverades samordningsfunktionen. Under hösten genomfördes samverkanskonferenser i samband med väderhändelser, bland annat klass 3-varning för storm i södra Sverige.

	2011	2010	2009
Samverkanskonferenser	17	18	3
Informations-samordningskonferenser	13	10	71

Samverkanskonferenser är ett sätt att ge myndigheter, näringsliv och andra organisationer

möjligheter att gemensamt samordna sitt arbete och dela information vid allvarliga händelser och kriser. MSB kallar berörda aktörer till samverkanskonferens, när en händelse bedöms få avgörande påverkan på samhälls-viktig verksamhet. Samverkanskonferenserna har alltid som utgångspunkt att delge lägesbild, men kan även beröra koordinering av resurser eller beslut om åtgärder mellan olika aktörer. Konferenser sker via telefon, videokonferens eller fysiskt möte med berörda aktörer. År 2009 var till stor del ett uppstartsår för samverkanskonferenser och statistiken för det året är inte tillförlitlig.

Informationssamordningskonferens är en variant av samverkanskonferens som fokuserar på samordning mellan berörda aktörer avseende kommunikation med allmänheten. Anledning till den höga siffran ”71 informationssamordningskonferenser” under 2009 var arbetet med den nya influensan A(H1N1A), vilket var ett utdraget arbete under 10 månader.

Att utveckla nätverk och etablera kontakter med andra berörda myndigheter inom olika hot- och riskområden skapar förutsättningar för proaktivt stöd till samordning från MSB:s sida. Under 2011 identifierades befintliga nätverk och konkret samverkan bedrevs. Bland annat samverkade MSB med Försvarsmakten kring inrättandet av Försvarsmaktens regionala staber.

Genomförda lägesbilder och analyser

Enligt myndighetens instruktion ska MSB kunna bistå med lägesbilder och analyser. MSB har under året levererat återkommande dygnrapporter, cirka 35 lägesbilder och cirka 190 analyser inom ramen för myndighetens operativa uppdrag till interna såväl som externa mottagare. Av analyserna var cirka 60 konsekvensanalyser. Ett 30-tal samlade lägesbilder producerades i samband med särskilda händelser. De som kan nämnas är jordbävningen i Japan, den

arabiska våren med fokus på svenskar i området, terrorattentaten i Norge och väderrelaterade händelser i Sverige.

Dygnsrapporterna delgavs Regeringskansliet regelbundet och lades in i WIS för att övriga myndigheter skulle kunna ta del av informationen.

CERT-SE

CERT-SE som är Sveriges nationella Computer Emergency Response Team har under året publicerat 224 Särskilda råd (teknisk varningsinformation rörande specifika system), 141 Nämnvärt (medvetandehöjande och allmännyttig IT-säkerhetsinformation) samt veckobrev varje fredag. Vidare har tre s.k. Blixtmeddelanden sänts under året.

Stöd till IT-incidenthanteringen i form av olika sensorer har utvecklats. CERT-SE:s s.k. ”honeypot-tjänst” har utvecklats ytterligare och antalet kommunala aktörer som använder sensortjänsten har ökat. Tjänsten ger brukarna och CERT-SE en bättre bild av vilka typer av angrepp som är vanliga mot brukarens system.

CERT-SE:s system som hämtar och processar stora mängder loggar om ”dåliga maskiner på internet” skickar cirka 50 e-postmeddelanden i veckan till samhällsviktiga organisationer. Ett antal nya källor har lagts till systemet och har använts vid ett flertal tillfällen (2586 email), för att varna användare att deras system komprometterats. Systemet har väckt uppmärksamhet internationellt och en workshop om systemet, där ett stort antal europeiska CSIRT:ar (organisationer med motsvarande uppgifter som CERT-SE) deltog har genomförts.

Den nationella operativa samverkansfunktionen, NOS, har utvecklats vidare. Under året har NOS-funktionen aktiverats för att analysera och hantera inträffade

it-incidenter i samband med IT-störningar internationellt och nationellt. Framförallt skedde detta i samband med den allvarliga it-incident som drabbade ett stort antal samhällsfunktioner, bland annat Apoteket AB, Bilprovningen, SBAB och ett flertal kommuner. I detta arbete har bland annat levererats underlag till en övergripande lägesbild.

Åtterrapporering enligt regleringsbrev utveckling och integrering av beredskap

MSB ska beskriva hur beredskapen har förändrats och utvecklats under året och redovisa de kostnads- och verksamhetsmässiga effekterna av myndighetens arbete med att integrera relevanta delar av beredskapen för nationella och internationella insatser. Kostnader hänförliga till villkor 9 under anslag 2:7 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska redovisas för de delområden som tilldelats biståndsmedel.

Förändringar och utveckling av beredskapen

Den beredskap som MSB upprätthåller för att kunna bedriva operativ verksamhet är komplex och ställer krav på åtgärder av såväl förvaltande, utvecklande som avvecklande karaktär. Under 2011 förändrades beredskapen utifrån fastställda inriktningar där politiska styrdokument, behovsanalyser, erfarenheter från genomförd verksamhet, konsultationer med samarbetspartners samt andra ingångsvärden vägdes samman.

De delar av MSB:s beredskap som motsvarar MSB:s interna organisation utvecklades konceptuellt genom att en plan för operativt arbete togs fram med ett tydliggörande av roller och ansvar i såväl vardagsoperativt arbete som hantering av mer allvarliga kriser. Det senare övades också under flera övningar, bland annat SAMÖ KKÖ och Barents Rescue 2011, där MSB således både hade rollen som övningsarrangör och övad aktör.

Vidare utvecklades förmågan att snabbt kunna värdera en händelseutveckling och fatta beslut om stöd till samordning, insatser eller fortsatta kontakter med uppdragsgivare och finansärer om operativ verksamhet genom en utveckling av MSB:s lägesbilds- och analysfunktioner.

Förmågan stärktes att arrangera samverkanskonferenser med situationsanpassade agendor för att bidra till en gemensam lägesbild och koordinerade beslut, liksom användarvänligheten i de verktyg som används för att bidra till samordnad kommunikation med allmänheten. Bland annat fick portalen Krisinformation.se en ny miljö och förmågan att använda Twitter och andra sociala medier utvecklades. Vidare avslutades utvecklingen av ett nytt projekthanteringssystem som syftar till att höja kvalitén och öka enhetligheten i genomförandet av MSB:s insatsprojekt. Metoder för genomförande av projekt inom området stärkande av katastrofberedskap utvecklades också.

De delar av MSB:s beredskap som motsvarar den operativa verksamhetens externa komponenter i form av materiel och insatspersonal genomgick olika typer av avvecklings- och upprepningsåtgärder. Avvecklingen av andningsskydd och RUHB materiel som inte längre är användbara fortgick t.ex. enligt plan. Hittills har andningsskydd i 184 kommuner destruerats och därmed återstår destruktion i 107 kommuner.

Vidare sjösattes en ny webbapplikation i personalhanteringssystemet FIRM som möjliggör en uppdatering av insatspersonalens status via webben och därmed en upprepningsning i MSB:s personalpool. Under 2011 utvecklades även ej kompletta delar av MSB:s broförmåga samt Medical Emergency Response Team (MERT). Den senare har aldrig efterfrågats under de sju år som förmågan har existerat. Stora delar av förmågans materiel har passerat teknisk livslängd.

Ungefär 115 utbildnings- och övningstillfällen för insatspersonal erbjöds under 2011 för att förvalta och i vissa fall utveckla MSB:s beredskap. Rekryteringskampanjer i syfte att fylla på personalpoolen inom framtidsområden genomfördes. Bland annat inleddes en kampanj för att utveckla MSB:s personella beredskap inom området stärkande av katastrofberedskap. Vidare fortskred utvecklingen av de tre insatsmoduler (såväl materiel som insatspersonal) som delfinansieras av EU; Emergency Temporary Shelter (ETS), European Flood Response Capacity (EFRC) och Camp Support Unit (CSU).

Effekter av beredskapens integrering och kostnader hänförliga till villkor 10 under anslag 2:7

MSB ska öka integrationen, i relevanta delar, av beredskapen för nationella och internationella insatser. Detta motsvaras till del men inte helt av distinktionen biståndsinsatser respektive övriga insatser (i övriga insatser ingår även vissa insatser som genomförs internationellt) som redovisningen av myndighetens prestationstyper är indelad i.

Integreringen av MSB:s beredskap har gradvis utvidgats till att inte enbart avse en integrering av den beredskap som MSB upprätthåller för kunna genomföra nationell och internationell insatsverksamhet, utan också en integrering av den beredskap som MSB upprätthåller för det operativa uppdraget i stort (även stöd till samordning) och en integrering av det operativa uppdraget med MSB:s samlade myndighetsuppdrag.

Åtgärder som möjliggör en användning av materiel och insatspersonal (beredskapens externa komponenter) i mer än ett sammanhang bidrar till en integrering av nationell och internationell insatsverksamhet.

Möjligheten till sådan integrering är emellertid relativt begränsad. Därför har MSB också inlett en integrering av funktioner i MSB:s

interna organisation. Funktionen som tjänsteman i beredskap (TiB), lägesbilds- och analysfunktioner samt beslutsfunktioner används t.ex. i det operativa uppdraget som helhet.

Viktigt är också att MSB genom sitt samlade myndighetsuppdrag kan bidra till samhällsskydd och beredskap internationellt. MSB har t.ex. goda förutsättningar att bidra till stärkt samordning i det humanitära samfundet genom de experter, metoder, kunskap etc som myndigheten har utvecklat inom ramen för sin nationella samordningsroll. MSB har också goda förutsättningar att bidra till stärkt katastrofberedskap i andra länder genom den kunskap som myndigheten har gällande risk- och sårbarhetsanalyser, beredskapsplanering, sök- och räddning etc.

MSB:s beredskap integreras enbart om integreringen får positiva verksamhetsmässiga effekter. Integreringen har bland annat bidragit till att sprida erfarenheter och därigenom höja kunskapsnivån i organisationen, att likrikta och därigenom effektivisera arbetssätt, att skapa mer kraftfulla och därigenom redundanta funktioner och att stärka kopplingen mellan den internationella insatsverksamheten och MSB:s nationella myndighetsuppdrag och därigenom öka MSB:s trovärdighet som samarbetspartner inom samhällsskydd och beredskap i den internationella kontexten.

Kostnaderna för den beredskap som MSB upprätthåller för operativ verksamhet har under 2011 minskat i förhållande till tidigare år. Enligt MSB:s regleringsbrev ska 115 mnkr av anslag 2:7 Myndighet för samhällsskydd och beredskap gå till verksamhet som uppfyller OECD/DAC:s kriterier för vad som får klassificeras som bistånd. 2011 var utfallet för denna del av beredskapen 117 mnkr vilket är en minskning jämfört med tidigare år.

Under 2011 har omsättningen ökat för de konkreta insatser som den biståndsfinansierade beredskapen är till för. Detta är ett resultat av de ökade behov av stöd som har funnits under 2011, som var ett år med många och komplexa humanitära katastrofer, men kan ha förstärkts av de utvecklingsåtgärder som integreringen och det särskilda villkoret har resulterat i. Motsvarande utvecklingsåtgärder har inte kunnat verkställas för de delar av den operativa verksamheten som inte kan klassificeras som bistånd.

Återrapportering enligt regleringsbrev jämställdhets- och genusperspektiv inom insatsverksamheten

MSB ska redovisa hur FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 (2000) och 1820 (2008) har implementerats i insatsverksamheten samt myndighetens bedömning av uppnådda resultat. Redovisningen ska inkluderas i den separata årliga rapporten och innehålla könsfördelning inom genomförda insatser och beaktandet av den nationella handlingsplanen 2009-2012 för genomförande av resolution 1325 (2000).

Under 2011 fortsatte arbetet med att anpassa insatser till kvinnors, mäns, flickors och pojkers olika behov och att främja kvinnors deltagande. Tre insatser där genusarbetet varit omfattande är kapacitetsutveckling för riskreducering i Västafrika, logistikstöd till WFP på Haiti samt katastrofberedskap i Moçambique. Projektet i Västafrika har kontinuerligt fått stöd med konkreta metoder för genusintegrering vilket tydligt märktes i den avslutande övningen. Ett nätverk av lokala genusfokalpunkter har byggts upp, metoder för att informera kvinnor och män har anpassats och deltagarna har fått ökad kunskap. På Haiti gjordes en omfattande genus- och miljöanalys av insatspersonal med specialistkompetens för att identifiera möjligheter till ökad rekrytering av lokalanställd personal. Rekommendationerna används av insatspersonalen. I samarbetet

med INGC, Moçambiques motsvarighet till MSB, har projektet förstärkts med ett besök av MSB:s miljö- respektive genusrådgivare för identifiering av relevant stöd som kommer att konkretiseras under 2012.

Under 2011 har arbetet fortsatt inom Genderforce samarbetet mellan MSB, Rikspolisstyrelsen, Kvinna till Kvinna, Försvarsmakten, Folke Bernadotteakademien och Sida. En myndighetsgemensam kurs för genusrådgivare i fält genomfördes för totalt 20 personer. Ovan nämnda myndigheter har även gemensamt utvecklat indikatorer för uppföljning av regeringens handlingsplan för FN:s säkerhetsresolution 1325.

Under året fastställde MSB mätbara mål per 2015 i linje med FN's säkerhetsresolution 1325.

MSB fortsatte metodutvecklingsarbetet med fokus på kvinnors deltagande, skydd av kvinnor och flickor samt genusintegrering i linje med FN:s säkerhetsresolutionens huvudbudskap, till exempel inom modulen "Emergency Temporary Shelter", utvecklingsarbetet med katastrofriskreducering, genusperspektiv på utsändas säkerhet och inom utbildningsverksamheten.

I nedanstående tabeller framgår fördelningen mellan rekryterade män och kvinnor till personalpoolen respektive insats.

Pool	2011	2010	2009
Kvinnor	38 %	36 %	37 %
Män	62 %	64 %	63 %

Tabell: Fördelning mellan rekryterade män och kvinnor till personalpool.

Insats	2011	2010	2009
Kvinnor	24 %	26 %	19 %
Män	76 %	74 %	81 %

Tabell: Fördelning mellan rekryterade män och kvinnor till insats.

För att få en jämnare fördelning mellan män och kvinnor på insats prioriteras kvinnor som traineer. Detta för att kvinnor lättare ska få den erfarenhet som krävs för att delta i en insats. Det innebär en viss fördröjning mellan att kvinnor rekryteras till pool och att de deltar på insats. För att ytterligare få en jämnare fördelning mellan män och kvinnor på insats har rekryteringssatsningar genomförts inom områden som av tradition är mer mansdominerade, ex inom minhantering.

A close-up, over-the-shoulder view of a person with dark hair and a nose ring, writing the Swedish word 'Samverkansfunktion' in blue cursive on a whiteboard. The person's hand is visible on the right, holding a blue marker. The background is a plain, light-colored wall.

Samverkansfunktion

Lära

För att samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser ska öka är det viktigt att erfarenheter och lärdomar tas om hand.

MSB:s lärande verksamhet handlar om att på övergripande samhällsnivå följa upp och utvärdera samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser. MSB tillhandahåller tvärssektoriella och samlade bilder och bedömningar som tillgodoser nationella, regionala och lokala behov.

En övergripande beskrivning av genomförd verksamhet redovisas enligt följande indelning:

- Strategisk analys
- Uppföljning och utvärdering av krisberedskapen
- Samlad bedömning av olycksutvecklingen
- Erfarenhetsåterföring från inträffade olyckor och kriser
- Forskning och studier
- Tillsyn och tillsynsvägledning
- Samordning mellan berörda aktörer i samhället

Övergripande beskrivning av genomförd verksamhet

Strategisk analys

MSB ska enligt sin instruktion analysera särskilt allvarliga sårbarheter, risker och hot i samhället.

Inom ramen för myndighetens långsiktiga strategiska analys redovisade MSB genomfört och planerat arbete till regeringen. Detta är första steget till nationell riskbedömning och behandlar allt från konsekvenser av naturolyckor till störningar i elförsörjningen och cyberattacker. Bland annat redovisades analysområden samt en ansats till tematiska fördjupningar. Vidare redovisade MSB en

rapport där myndigheten har identifierat 24 olika riskområden.

Därutöver har studier och analyser genomförts. Exempelvis inom områdena solstormar och antagonistiska hot mot kärntekniska anläggningar.

Analysen om solstormar innehåller en övergripande bild av fenomenet. Analysen visar att fenomenet orsakar störningar framför allt inom elförsörjningen, elektroniska kommunikationer och transportsektorn. MSB redovisar också förväntade konsekvenser för samhällsviktiga verksamheter.

När det gäller antagonistiska hot mot kärntekniska anläggningar har MSB genomfört en konsekvensanalys av samhällspåfrestringar av sådana hot. Detta ingår som en del i ett regeringsuppdrag ställt till Strålsäkerhetsmyndigheten.

MSB har i enlighet med sin instruktion uppdrag att företräda det civila försvaret på central nivå. Under året har MSB deltagit i det arbete som Försvarmakten bedriver inom ramen för operativa studier och planering. Det finns ett behov av att tydliggöra vilka åtgärder som behöver vidtas inom ramen för begreppet civilt försvar. Det behöver också genomföras en översyn av regelverken inom det civila försvaret. Som ett led i att tillmötesgå behoven och utveckla det civila försvaret har en studie genomförts med stöd av FOI. Studien beskriver dagens reglering och strukturer samt ger förslag till utveckling av det civila försvaret.

	2011	2010	2009
Genomföra strategisk analys	9 200	10 179	8 901

Tabell: Strategisk analys (belopp i tkr).

Uppföljning och utvärdering av krisberedskapen

MSB ska enligt sin instruktion följa upp och utvärdera samhällets krisberedskap och bedöma om vidtagna åtgärder har fått önskad effekt. Detta ska ske såväl områdesvis som på en övergripande samhällsnivå.

MSB har redovisat rapporten Uppföljning av samhällets krisberedskap 2010. Sammantaget visar uppföljningen att förmågan har förbättrats något under det senaste året, främst mot bakgrund av de åtgärder som vidtogs med anledning av planeringen inför pandemin den nya influensan A (H1N1) 2009. Samtidigt konstateras att flera av de brister som identifierats i tidigare bedömningar kvarstår. Utifrån den utveckling som skett och de brister som kvarstår rekommenderar MSB myndigheter, landsting och kommuner att de i sitt krisberedskapsarbete ska:

- förbättra robustheten i samhällsviktig verksamhet
- utveckla processer för framtagande och tillämpning av planering och
- tydliggöra ansvar och roller genom övning och utbildning samt genom erfarenhetsåterföring.

Uppföljningen utgör en kontinuerlig granskning av krisberedskapen och ska leda till ett lärande och ett ständigt förbättringsarbete inom området.

MSB tillsammans med Socialstyrelsen redovisade också slutrapporten om utvärdering av förberedelsen och hantering av pandemin, Influensa A(H1N1) 2009 till regeringen. MSB har på uppdrag av regeringen lämnat förslag till resultatmål för samhällets krisberedskap för försörjningen av dricksvatten, livsmedel och värme. Förslagen är utformade med utgångspunkt i behovet av att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner när samhället befinner sig i ett krisläge och i individens grundläggande behov vid en sådan situation.

Samlad bedömning av olycksutvecklingen

MSB ska enligt sin instruktion kunna göra en samlad bedömning av olycksutvecklingen och det säkerhetsarbete som är kopplat till denna. Vidare ska MSB tillhandahålla tvärssektoriella och samlade bilder och bedömningar samt utveckla kompetens och metodik inom området som tillgodoser nationella, regionala och lokala behov.

Sammanfattningsvis kan konstateras att trots betydande framgångar inom vissa områden, exempelvis när det gäller omkomna i vägtrafiken, har det totala antalet dödsfall i olyckor ökat sedan 1990-talet och ligger fortfarande på cirka 3000 per år. När det gäller antalet omkomna i bränder skedde en minskning under 2011. Enligt preliminära uppgifter för 2011 omkom 104 personer, vilket är lägre än de tre närmast föregående åren: 2010 (123), 2009 (124) och 2008 (115).

MSB samlar in och tillhandahåller statistik, analyser och erfarenheter inom området olyckor och kriser. Det sker huvudsakligen genom det webbaserade statistik- och analysverktyget IDA. Syftet med IDA är att stödja planering, uppföljning och utvärdering på kommunal, regional och nationell nivå. I snitt hade IDA cirka 25 unika besökare per dag.

Utvecklingsarbete som bedrivits för att effektivisera den samlade informationsförsörjningen har gett resultat. Ett nytt insamlingssystem för räddningstjänstens insatser har driftsatts, vilket leder till att preliminär statistik kan presenteras med kort fördröjning. Systemet fångar cirka 120 000 insatsrapporter per år. Under 2011 infördes även en dagligen uppdaterad preliminär statistik över omkomna i bränder.

Under året har MSB i egen regi eller tillsammans med samverkande aktörer givit ut elva rapporter inom området. Några av dessa beskrivs närmare nedan.

Rapporten Samhällets kostnader för olyckor utgör slutrapport i en flerårig studie, där så kallad Cost-of-Illness metodik använts för att skatta de direkta och indirekta samhällskostnader som uppstår till följd av olyckor. Den totala kostnaden för de skador som inträffade under 2005 uppskattas till 59 miljarder kronor.

MSB medverkade i Sveriges Kommuner och Landstings Öppna jämförelser 2010 Trygghet och säkerhet som är en årlig redovisning av läget avseende trygghet och säkerhet i kommunerna. Redovisningen är den fjärde i ordningen och hade i årets utgåva temat brottsförebyggande arbete.

Resultatet av en stor och brett upplagd enkätundersökning om allmänhetens uppfattningar om trygghet och säkerhet och egna säkerhetsåtgärder presenterades i rapporten Tryggare kan ingen...?. Undersökningen visar bland annat att en majoritet av de tillfrågade fortfarande känner ansvar för att vidta egna säkerhetsåtgärder, men att andelen minskat jämfört med föregående mätning.

	2011	2010	2009
Verksamhetskostnad	9 582	14 375	10 875

Tabell: Samlad bedömning av olycksutvecklingen (belopp i tkr).

Erfarenhetsåterföring från inträffade olyckor och kriser

MSB ska enligt sin instruktion se till att erfarenheter tas till vara från inträffade olyckor och kriser.

Under året insamlades och analyserades cirka 270 olycksundersökningar och delgavs berörda myndigheter. Över 60 artiklar med erfarenheter publicerades i tidningen Tjugo-fyra7. Sex konferenser, med sammanlagt över 500 deltagare har genomförts. Därutöver har 24 nya faktablad tagits fram och äldre faktablad uppdaterats med nya data.

Till stöd för arbetet med regeringsuppdraget Rimligt brandskydd i olika boendemiljöer genomfördes en genomgång av Kostnadsnyttoanalyser och evidens för brandskydd i bostäder.

I rapporten "Vad lärde vi oss?" redovisas lärdomarna från ett antal historiska brandkatastrofer som påverkat dagens brandskyddsarbete.

I samverkan med Göteborgs stad och Göteborgsregionens kommunalförbund slutrapporterades ett flerårigt projekt i rapporten "Användning av skadedata i det förebyggande arbetet". Under året har MSB etablerat ett system med 14 regionala samordnare för att stödja kommunerna i arbetet med olycksundersökningar.

MSB har slutligen också redovisat regeringsuppdraget att "följa upp och redovisa hur erfarenheter från olyckor och allvarliga händelser tas tillvara på kommunal, regional och nationell nivå i syfte att öka lärandet från inträffade kriser och olyckor".

	2011	2010	2009
Verksamhetskostnad	13 983	12 182	13 255

Tabell: Erfarenhetsåterföring från inträffade olyckor och kriser (belopp i tkr).

Forskning och studier

MSB ska enligt MSB:s instruktion beställa, kvalitetssäkra och förmedla forskning och utvecklingsarbete för skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar.

Forskningsprojekt och utlysningar

Under 2011 finansierade MSB forskning och studier för totalt cirka 118 mnkr. Av detta var cirka 87 mnkr uppbundet i tidigare åtaganden och cirka 31 mnkr fördelades till nya forskningsaktiviteter.

MSB har under året finansierat cirka 80 forskningssatsningar i form av forskningsprojekt, ramforskningsprogram, postdoktoralt stöd och miljöstödd. Sammanlagt 13 av ovanstående stöd samfinansierades, nationellt med SIDA och VINNOVA och internationellt med Department of Homeland Security (DHS) i USA. Under året avslutades 28 forskningsprojekt. Därutöver beställdes och genomfördes ett 30-tal studier.

En öppen och två tematiska utlysningar av forskningsmedel genomfördes under 2011. Den s.k. öppna utlysningen svarade mot MSB:s forskningsprogram 2011-2013 "Forskning för ett säkrare samhälle". 152 ansökningar inkom inom ramen för denna utlysning. Åtta projekt beviljades med projektstart i januari 2012. Tematiska utlysningarna genomfördes på områdena: "Naturhändelser med negativa konsekvenser för samhället i dagens och morgondagens klimat" och "Samhällets informationssäkerhet".

Inom ramen för DHS-samarbetet tecknades två nya områdesavtal, ett inom informations säkerhetsområdet och ett inom området kemisk och biologisk säkerhet.

Spridningsaktiviteter

Det är viktigt att de resultat som kommer fram från genomförd forskning också sprids. MSB använder sig av olika forum och kanaler för att sprida forskningsresultaten. Mässan "Mötesplats samhällssäkerhet" i Kista var ett viktigt forum där MSB bland annat genomförde redovisningar av avslutade projekt inom informationssäkerhet och nationell säkerhetsforskning. På mässan delades också 2011 års uppsatspris ut till tre vinnande uppsatser.

Vidare anordnades det årliga evenemanget "Ny kunskap för ett säkrare samhälle" då avslutande forskningsprojekt redovisades. Seminariedagen hade ett särskilt fokus på

kommunal och regional nivå. En workshop anordnades i Byssel om möjligheterna att utveckla EU:s kapacitet att hantera kriser och katastrofer. Ytterligare spridningsaktiviteter ägde rum i form av workshopar med avstamp i pågående ramforskningsprogram om genus och samhällets säkerhetsarbete.

Några exempel på projekt som under 2011 fått särskild uppmärksamhet och arbetat aktivt med forskningsmottagarna. "Varför kastar de sten? - om konflikter och erkännande" är titeln på en slutrapport från ett projekt som i nära samarbete med räddningstjänst, polis och beslutsfattare på kommunal nivå utvecklat och prövat arbetsmetoder för att förebygga och hantera sociala konflikter. Utgångspunkten för projektet var de konflikter mellan boende och räddningstjänst som tidigare ägde rum i Malmö. Projektet har fått stort genomslag i all slags media och den publicerade slutrapporten blev den högst rankade i Malmö högskolas publicitetsmätning.

En internationell grupp med bas på Försvarshögskolan forskar om EU:s samlade krishanteringsförmåga. Målet är ökad forskningsbaserad kunskap för policyskapande och beslutsfattande. Genom att forskargruppen utbildar, ordnar workshops på hög nivå och anlitas som experter har forskningen fått ett stort genomslag hos politiker och tjänstemän i Sverige och i EU:s institutioner i Bryssel.

	2011	2010	2009
Kostnad Förvaltning	12 872	13 956	17 552
Kostnad Studier	11 527	9 088	727
Transfereringar	108 922	99 697	119 666

Tabell: Forskning och studier (belopp i tkr) Från och med 2011 särredovisas verksamhet avseende studier. Jämförelsevärdena för 2010 och 2009 har därför justerats på motsvarande sätt.

Tillsyn och tillsynsvägledning

MSB har i uppgift att bedriva tillsyn och tillsynsvägledning med avsikten att följa upp, granska och utvärdera verksamheten inom ansvarsområdet. De tillsynsområden som omfattas är lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, lagen (2006:263) om transport av farligt gods, lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen), förordningen om utvinningsavfall, marknadskontrollförordningen, miljöbalken samt alarmeringsavtalet mellan staten och SOS Alarm.

Genomföra operativ tillsyn och tillsynsvägledning

Inom lagstiftningsområdet LSO har operativ tillsyn bedrivits över länsstyrelsernas planläggning vid utsläpp av radioaktiva ämnen. Vidare har tillsyn skett av planläggningen för sanering efter sådana utsläpp samt över planering för övertagandet av ansvaret för räddningstjänsten vid omfattande räddningsinsatser i kommunal räddningstjänst. Tillsynsbesök har genomförts vid sex länsstyrelser och har också omfattat tillsynsvägledning. För att effektivisera tillsynsbesöken har flera av dessa samordnats med de sex tillsynsvägledningsbesök som genomförts enligt Sevesolagen.

Inom ramen för tillsynsområdet har tre regeringsuppdrag avrapporterats. Dels förslag till hur tillsynen över den statliga räddningstjänstens olika grenar kan utvecklas och hur MSB kan stödja de ansvariga myndigheterna i deras tillsynsverksamhet. Dels en strategi för hur kommunala tillsynsförträtares kompetens inom området skydd mot olyckor kan stärkas och utvecklas för att bidra till en likvärdig, effektiv och rättssäker tillsyn över hela landet. Slutligen en uppföljning av kommunernas arbete med tillsyn över brandskyddet enligt lagen om skydd mot olyckor.

Verksamhetsutövare som bedriver verksamhet som omfattar transport av farligt gods ska utse säkerhetsrådgivare. Tillsyn över att sådana har utsetts genomfördes hos sex verksamhetsutövare. Operativ tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor har genomförts vid sex explosivindustrier och fyra verksamhetsställen inom Försvarsmakten.

I enlighet med lagen om transport av farligt gods har under året 25 incidenter rapporterats. Incidentrapporterna har inte föranlett rapportering till FN-ECE i Geneve för vägtransport respektive OTIF i Bern för järnvägstransport.

Under året har 22 olyckor rapporterats till myndigheten enligt 4 kap. 2 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Tio av dessa olyckor är kombinerade händelser som även rapporterats enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Två av dessa olyckor har föranlett vidare rapportering till EU-kommissionen enligt artikel 15 i Sevesodirektivet.

MSB har beslutat om ersättning till länsstyrelserna för deras arbete med Sevesolagen om 3 765 tkr. Totalt betalades ersättning ut till 15 länsstyrelser för tillsyn över 158 verksamheter och för prövning av 24 verksamheter.

Genomföra kompetensutveckling

MSB har i sin roll som tillsynsmyndighet genomfört olika kompetensutvecklande insatser, bland annat tre tillsynskonferenser som framförallt riktade sig till länsstyrelserna. Vidare har MSB arbetat med samordning av tillsyn inom Sevesoområdet mellan Arbetsmiljöverket, Naturvårdsverket, MSB och länsstyrelserna.

Genomföra marknadskontroll

Marknadskontroll har bedrivits över varor som omfattas av föreskrifter under lagen om brandfarliga och explosiva varor samt trans-

portabla tryckbärande anordningar under lagen om transport av farligt gods. Genom detta bemyndigande har marknads kontroll av skorstensfria kaminer genomförts bland annat då av ett stort antal produkter i femton ärenden. Vidare har kontroll gjorts av cirka 40 transportabla tryckbärande anordningar i form av paintballutrustning. Andra produkter som kontrollerats är fyrverkeri-produkter, gasapparater och tändare.

Tillsynsområde	2011	2010	2009
Operativ tillsyn och tillsynsvägledning enligt LSO	4 869	4 344	4 214
Operativ tillsyn transport av farligt gods	1 146	2 105	1 240
Tillsynsvägledning enligt Sevesolagen	2 754	2 718	1 761
Transferering	50		
Operativ tillsyn och tillsynsvägledning enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor	2 307	2 989	1 595
Marknads kontroll	1 710	1 730	1 575
Operativ tillsyn enligt alarmeringsavtalet med SOS-Alarm	135	170	231

Tabell: Tillsynsverksamhet (belopp i tkr).

Samordning mellan berörda aktörer i samhället

MSB ska enligt sin instruktion arbeta med samordning mellan berörda aktörer i samhället för att förebygga och hantera olyckor och kriser.

Enligt förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap ska särskilt utpekade myndigheter bedriva gemensam planering i olika samverkansområden.

MSB ska i samverkan med de andra myndigheterna utveckla formerna för arbetet.

Under året har MSB lämnat stöd till samverkansområdena. Dels i form av en kontaktperson per samverkansområde som stödjer arbetet, och dels i form av visst ekonomiskt stöd för möten och mindre gemensamma projekt för att utveckla samverkan inom områdena. Under året har 48 möten hållits i samverkansområdena. En utförlig beskrivning om arbetet i samverkansområdena återfinns i den årliga rapport som MSB lämnar till regeringen i samband med års-redovisningen.

Under året har MSB avrapporterat tre uppdrag till regeringen samt fortsatt att utveckla processen kring anslag 2:4 Krisberedskap. Den utvärdering av anslagshanteringen avseende 2011 som gjorts, visar bland annat att 60 procent av de som besvarat enkäten är mycket nöjda eller ganska nöjda med den totala anslagshanteringen. Endast sex procent är missnöjda. Nära 50 procent upplever den nya modellen som enklare än tidigare.

MSB har lämnat en uppföljning av de åtgärder som berörda myndigheter, kommuner, landsting och frivilliga försvarsorganisationer har vidtagit under 2010 och som finansierats av anslag 2:4 Krisberedskap. Vidare en uppföljning av den statliga ersättningen till kommuner enligt lagen (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt principer för när ersättningen ska reduceras eller falla bort. MSB har också har tagit fram en inriktning för år 2012 i enlighet med regeringsuppdrag (Fö 2010/2055/SSK), och ett fördelningsbeslut för år 2012.

	2011	2010	2009
Verksamhetskostnad	8 257	9 147	8 244

Tabell: Samordning mellan berörda aktörer (belopp i tkr).

Särskild återrapporering

Kompetensförsörjning

Redovisning enligt 3 kap 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Kompetensförsörjning

Allt sedan MSB:s bildande 2009 har rekryteringsbehovet befunnit sig på en hög nivå, så även 2011. Personalrörligheten var under året något förhöjd, vilket kan vara en fortsatt följd av bildandet av MSB och de förändringar som skett under tiden. Kompetensförsörjningen kunde genomföras i stort sett enligt förväntat resultat då rekryteringsläget på arbetsmarknaden i huvudsak är fortsatt gynnsamt.

Kompetensanalyser görs inför varje chefsrekrytering och även för vissa andra funktioner och är ett led i arbetet med strategisk kompetensförsörjning. MSB fortsätter med ett systematiskt och långsiktigt utvecklingsarbete vad gäller kompetensförsörjning och kompetensutveckling för att möta kommande behov och förändringar.

Chefsutveckling

Under året har fyra chefsdagar genomförts. Som stöd till cheferna i organisationen användes vid behov externa coacher och vissa chefer genomgick ledarskapsprogram. Övriga chefsutbildningar fokuserade på arbetsrätt och anställningsvillkor, arbetsmiljö, miljö, att leda jämställt samt kommunikation.

Intern kompetensutveckling

Under året startades en utbildningsserie av förvaltningskaraktär som behandlar offentlighet, sekretess och klarspråksutbildning. Då det inom vissa delar av myndigheten funnits behov av mer kunskap om samhällets krishanteringssystem anordnades en tredagars grundkurs i samhällsskydd och beredskap.

Övrig intern kompetensutvecklingen under 2011 bestod av utbildningar i:

- Introduktionsutbildning för nyanställd personal samt andra individanpassade utbildningar för nyanställda.
- Projektstyrning utifrån den generella modell som myndigheten använder.
- Hjärt- och lungräddning (HLR-ABC)
- Brandkunskap
- Miljökunskap för medarbetare
- EU-kunskap
- Medieträning
- Presentationsteknik
- Kamratstöd
- Office-programmen
- Mångfaldsseminarier
- Verksamhetsomläggningar med rationaliseringar och personalminskningar

Under 2011 har en översyn av MSB:s verksamhetsställe Sandös verksamhetsstöd genomförts för att anpassa organisationen till förändrad verksamhetsinriktning. Som en konsekvens av anpassningen har åtta medarbetare sagts upp på grund av arbetsbrist.

Ambitionssänkningar avseende skyddsrumskontroller medförde arbetsbristuppsägning av en person.

Resultatindikatorer och nyckeltal

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska genom resultatindikatorer, kvalitativa enkäter, nyckeltal eller på annat sätt visa om myndighetens verksamhet bedrivits effektivt och med god hushållning.

Nyckeltal för den 2-åriga utbildningen

Vid MSB bedrivs en omfattande utbildningsverksamhet. Den totalt sett mest resurskrävande utbildningen är den 2-åriga utbildningen i skydd mot olyckor (SMO).

MSB har valt att från och med 2009 följa kostnadsutvecklingen genom att mäta vad en utexaminerad SMO-studerande kostar för hela studieperioden på två år. Utifrån kostnadsläge 2011 uppgick denna kostnad till 373 231 kronor, vilket i stort är i nivå med föregående år. Nyckeltalet beräknas genom att utgå ifrån kostnadsutfallet för 2011 och sedan omvandla beräkningen till att omfatta en utbildning på två år. En avgränsning har dock gjorts genom att endast ta med de kostnader som finns vid verksamhetsställen i Revinge och Sandö. Målsättningen är att kostnadsnivån för att utbilda en SMO-studerande ska vara oförändrad eller minska utan att kvaliteten på utbildningen försämras.

	2011	2010	2009
Kostnad för en utexaminerad SMO-studerande för hela studieperioden, två år	373 231	372 224	395 467

Tabell: Kostnadsutveckling för en utexaminerad SMO-studerande för hela studieperioden, två år (belopp i tkr).

Andelen kostnader för kärnverksamhet

MSB bedömer det intressant att mäta och följa stödverksamhetens kostnader i förhållande till kärnverksamheten utifrån regeringens målsättning att bildandet av MSB skulle generera administrativa rationaliseringar och synergieffekter i allmänhet. För att definiera begreppet stödverksamhet har MSB använt ESV:s publikation "Nyckeltal för OH-kostnader". Verksamhetens totala kostnader ökar i förhållande till föregående år. Det samma gäller även för det gemensamma stödet. I förhållande till de ökade totala kostnaderna minskar ändå det gemensamma stödet alltså i enlighet med målsättningen. Kärnverksamhetens andel av de totala kostnaderna uppgick 2011 till 83,9 procent att jämföra med 82,8 2010 respektive 82,6 procent för 2009. Det innebär även att målsättningen att nå 83 procent för 2011

har uppnåtts. Arbetet med att effektivisera den administrativa verksamheten fortsätter. Det finns dock skäl att anta att förändringen kommer att plana ut i och med att vissa initiala kostnader nu är borta. Målsättningen för 2012 sätts därför till 84,5 %.

	Procent		
	2011	2010	2009
Andelen kostnader för kärnverksamheten	83,9	82,8	82,6

Tabell: Kostnadsutveckling för kärnverksamheten i förhållande till stödverksamhet.

Lokalkostnader

MSB har som ett nyckeltal på effektivitet valt att mäta lokaler i förhållande till antal anställda. Motivet till valet av detta nyckeltal är framför allt att det omfattar all verksamhet myndigheten bedriver. Nyckeltalet omfattar endast myndighetens lokaler och verksamhet i Karlstad och Stockholm då verksamheterna i Sandö och Revinge är speciella och anpassade för praktisk utbildningsverksamhet.

	2011	2010	2009
Lokalyta per anställd (kvm)	23,3	23,6	25,6
Lokalkostnad per anställd (tkr)	49,5	47,8	49,0

Tabell: Lokalyta och lokalkostnad per anställd.

Som nyckeltalet visar har MSB förtätat användningen av lokalerna under myndighetens inledande år. Kvadratmeterytan per anställd har minskat. Lokalkostnad per anställd har dock ökat sedan 2010 vilket beror på högre hyror för de lokaler myndigheten disponerar. MSB kommer under 2012 förändra lokal innehavet och ytterligare minska lokalytan per anställd. Jämförelsetalen för föregående år är justerade utifrån att personal anställd för insats (URA-anställda)

inte är medtagna i beräkningen. Lokalkostnaderna för 2011 är justerade för jämförelsestörande poster, dvs förändring avsättning lokaler. Nyckeltalet är beräknat i enlighet med ESV:s definitioner för nyckeltalet.

Sjukfrånvaro

Redovisning av sjukfrånvaro enligt 7 kap 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Den genomsnittliga sjukfrånvaron under 2011 i förhållande till möjlig närvaro uppgick till 2,06 procent, vilket är något lägre än föregående år.

Av den totala sjukfrånvaron utgjorde långtidssjuka 49,95 procent, vilket är en högre procentandel än föregående år. Andelen sjukfrånvarande kvinnor (3,04 procent) är högre än andelen sjukfrånvarande män (1,21 procent).

Sjukfrånvaron ökade med de anställdas ålder och åldersgruppen 50 år och äldre hade den högsta frånvaron (2,29 procent). Även för övriga statliga myndigheter är det kvinnor som har den högsta sjukfrånvaron samt att sjukfrånvaron ökar med de anställdas ålder.

Sjukfrånvaron beräknas i procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden inom respektive grupp.

Myndigheten arbetar kontinuerligt med att minska sjukfrånvaron genom att arbeta både med förebyggande arbetsmiljöfrågor i form av bland annat friskvårdserbjudanden till samtlig personal samt att ha en väl fungerande rehabiliteringsprocess.

Genomsnittet för statliga myndigheters sjukfrånvaroår 2010 var 2,9 %. Sjukfrånvaro inom sektorn Försvar (där MSB ingår) var 1,7 %.

Sjukfrånvaro (%)	2011	2010	2009
Totalt	2,06	2,1	2,04
Andel långtids-sjukskrivna (mer än 60 dgr)	49,95	38,01	40,89
Kvinnor	3,04	2,85	2,73
Män	1,21	1,45	1,43
Anställda - 29 år	1,41	1,14	0,52
30 - 49 år	1,97	1,63	1,56
50 år -	2,29	3,03	3,08

Tabell: Statistik över sjukfrånvaro 2009, 2010 och 2011

Avgiftsbelagd verksamhet

Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet enligt 3 kap. 2§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras

Uppdragsutbildning m.m.

Uppdragsutbildning m.m. omfattar avgiftsfinansierad utbildning samt konferens- och internatverksamhet och redovisar för 2011 ett underskott på 1 761 tkr. Detta ger ett balanserat underskott på 3 161 tkr. Årets underskott kan i sin helhet relateras till konferens- och internatverksamheten. Uppdragsutbildningarna har dock genomförts med överskott. Orsaken till den fortsatt nedåtgående trenden för konferens- och internatverksamheten är alltför låg beläggning vid MSB Sandö och därmed för lite intäkter i förhållande till de fasta kostnaderna (t.e.x hyror och löner). En handlingsplan har utarbetats med syfte att vidta åtgärder för att förbättra den ekonomiska situationen. Det har bland annat inneburit personaluppsägningar och prishöjningar inför verksamhetsåret 2012.

Intyg för förare och säkerhetsrådgivare

Under 2011 utbildades och godkändes cirka 14 700 personer för intyg om transport av farligt gods på väg. Myndigheten höll 20 provtillfällen för examination av säkerhetsrådgivare och 89 personer godkändes. Totalt finns drygt 700 examinerade säkerhetsrådgivare i landet. Under året har utvecklingsinsatser när det gäller nytt ADR-intyg, som ska innehålla foto och namnteckning, samt ett nytt register för säkerhetsrådgivare pågått. Båda systemen ska vara i drift under 2012.

Drift och förvaltning av andras tekniska system

MSB är systemägare och huvudman för den nationella säkra nättjänsten Swedish Government Secure Intranet (SGSI). För närvarande är 22 myndigheter anslutna till nätet, vilket är en ökning med två myndigheter vid jämförelse med föregående år. Under året har en ny affärsmodell med en ny avgiftsstruktur införts och ett SLA (Service Level Agreement) har tecknats med anslutna myndigheter. Driften av SGSI har effektiviserats och resulterat i en årlig kostnadsbesparing på 30 procent.

Tjänsteexport

Omsättningen för tjänsteexporten uppgick till 23,6 mnkr, varav 12,3 mnkr avsåg utbildning inom EU:s civilskyddsmekanism. Övrig utbildning genomfördes främst för kunder från Holland. Större delen av utbildningarna inom tjänsteexportområdet genomfördes av MSB Revinge med fortsatt höga utvärderingsvärden. I regleringsbrevet för 2011 fick MSB ändrade villkor avseende tjänsteexportverksamheten, vilket innebar viss begränsning till vilka MSB får åta sig uppdrag. Detta är en orsak till den betydligt lägre omsättningen jämfört med föregående år.

Internationella insatser

Den totala omsättningen för den avgiftsfinansierade insatsverksamheten ökade under 2011 i förhållande till tidigare år. Ökningen förklaras mestadels av den kostsamma evakuering av tredjelandsmedborgare som genomfördes från Libyen.

Rakel

Verksamhetens intäkter uppgick till cirka 256 mnkr, vilket är i nivå med budget. Årets underskott uppgick till cirka 216 mnkr som har täckts med anslagsmedel. Detta förklarar nollresultatet i den avgiftsfinansierade verksamheten. Under året förlängdes "drifts-avtalet med nuvarande avtalspart bestående av Saab AB (publ), Eltel networks och Casidian", vilket bland annat har inneburit betydligt lägre kostnader och bättre ekonomiskt resultat än planerat.

Uppdragsverksamhet	Intäkt	Kostnad	Resultat	Balanserat resultat
Uppdragsutbildning mm	27 495	29 256	-1 761	-3 161
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare	3 987	6 388	-2 401	5 304
Drift och förvaltning av andras tekniska system	4 343	4 374	-31	1 981
Tjänsteexport	23 636	19 766	3 869	11 442
Internationella insatser	235 205	234 961	244	-3
Rakel	256 055	256 055	0	0
Summa	550 720	550 800	-80	15 562

Tabell: Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (belopp i tkr)

Avgiftsbelagd verksamhet där avgiftsintäkterna inte disponeras

Offentligrättslig verksamhet	Inkomsttitel	Intäkt
Avgifter med stöd av lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor	2552	1 176
Summa		1 176

Avgiftsbelagd verksamhet där avgiftsintäkterna inte disponeras (belopp i tkr).

En ny lag avseende brandfarliga och explosiva varor trädde i kraft 2010, lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. I lagen finns ett bemyndigande om avgiftsuttag. MSB har ännu inte fattat beslut om föreskrifter rörande avgifter. Utfallet 2011 avser eftersläpande intäkter från verksamheten 2010 enligt den tidigare lagen.

Finansiell redovisning

Resultaträkning

(Belopp anges i tusentals kronor)		2011	2010
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag	Not 1	1 283 019	1 176 952
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	545 924	489 203
Intäkter av bidrag	Not 3	39 358	14 344
Finansiella intäkter	Not 4	9 185	2 084
Summa verksamhetens intäkter		1 877 486	1 682 583
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	Not 5	-701 833	-687 370
Kostnader för lokaler		-173 575	-171 129
Övriga driftskostnader	Not 6	-779 604	-695 446
Finansiella kostnader	Not 7	-26 385	-15 227
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 8	-317 408	-180 820
Summa verksamhetens kostnader		-1 998 805	-1 749 992
Verksamhetsutfall		-121 319	-67 409
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		1 176	12 456
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-1 176	-20 956
Saldo uppbördsverksamhet	Not 9	0	-8 500
TRANSFERERINGAR			
	Not 10		
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		1 126 006	1 180 149
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		6 469	2 125
Lämnade bidrag		-1 153 768	-1 182 274
Saldo transfereringar		-21 293	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	Not 11	-142 612	-75 909

Balansräkning

(Belopp anges i tusentals kronor)		2011-12-31	2010-12-31
TILLGÅNGAR			
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 12	23 700	17 862
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 13	184 321	179 225
Summa immateriella tillgångar		208 021	197 087
MATERIELLA TILLGÅNGAR			
Byggnader, mark och annan fast egendom	Not 14	0	13
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 15	34 479	41 906
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 16	1 348 049	1 363 685
Pågående nyanläggningar	Not 17	95 786	81 420
Beredskapstillgångar	Not 18	248 607	423 564
Summa materiella tillgångar		1 726 921	1 910 588
VARULAGER M.M.			
Varulager och förråd	Not 19	139 377	136 046
Summa varulager m.m.		139 377	136 046
FORDRINGAR			
Kundfordringar	Not 20	27 490	17 842
Fordringar hos andra myndigheter	Not 21	69 236	84 227
Övriga fordringar	Not 22	-788	299
Summa fordringar		95 938	102 368
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Förutbetalda kostnader		138 847	106 500
Upplupna bidragsintäkter		4 664	2 898
Övriga upplupna intäkter		15 115	11 874
Summa periodavgränsningsposter	Not 23	158 626	121 272
AVRÄKNING MED STATSVERKET	Not 24	55 376	-47 151
KASSA OCH BANK			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 25	456 859	649 245
Kassa och bank		2 918	1 073
Summa kassa och bank		459 777	650 318
SUMMA TILLGÅNGAR		2 844 036	3 070 528

(Belopp anges i tusentals kronor)		2011-12-31	2010-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
MYNDIGHETSKAPITAL			
Statskapital	Not 26	721 221	704 044
Balanserad kapitalförändring	Not 27	15 647	29 115
Kapitalförändring enligt resultaträkning		-142 612	-75 909
Summa myndighetskapital		594 256	657 250
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 28	12 429	9 905
Övriga avsättningar	Not 29	16 671	10 844
Summa avsättningar		29 100	20 749
SKULDER M.M.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 30	1 386 483	1 451 408
Skulder till andra myndigheter	Not 31	58 139	52 073
Leverantörsskulder	Not 32	288 570	367 684
Övriga skulder	Not 33	11 903	13 012
Summa skulder m.m.		1 745 095	1 884 177
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Upplupna kostnader		366 277	420 535
Oförbrukade bidrag		12 143	10 767
Övriga förutbetalda intäkter		97 165	77 050
Summa periodavgränsningsposter	Not 34	475 585	508 352
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 844 036	3 070 528
ANSVARSFÖRBINDELSER		Not 35	17 022
			17 022

Anslagsredovisning

(Belopp anges i tusentals kronor)		Ing. överföringsbelopp	
Anslag/post			
Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap			
2:2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor		1 484
2:3:2	Ersättning för räddningstjänst m.m.	Not 36	15 027
2:4:	Krisberedskap		7 818
	2:4:1 Viss internationell säkerhetsfrämjande och humanitär verksamhet	Not 37	
	2:4:5 Krisberedskap	Not 38	7 818
2:5	Gemensam radiokomm mm		308 423
	2:5:3 Gemensam radiokomm mm	Not 39	228 286
	2:5:4 Investering i infrastruktur		80 137
2:7:1	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap		6 720
	2:7:1 Mynd samhällsskydd och beredskap		6 720
	2:7:2 Rakel	Not 40	
Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård			
1:10:1	Klimatanpassning - del till MSB		6 914
Summa		Not 41	346 386

Villkor anslag

Anslag	Avser	Villkor	Utfall
2:2:2	Uppgifter enl förordning (2009:956) om översvämningsrisker	6 500	2 978
2:2:2	Reglering Mälarens vattennivåer	1 000	1 000
2:4:5	Utbetalning kommuner åtgärder extraordinära händelser	290 000	282 096
2:4:5	Utbetalning landsting åtgärder extraordinära händelser	10 000	10 000
2:4:5	Drift och förvaltning ledningsplatser	15 800	15 057
2:4:5	Utbetalning uppdrag till frivillig försvarsverksamhet	32 400	28 054
2:5:3	Utbetalning SOS Alarm Sverige AB drift dubbla radiosystem	10 000	10 000
2:7:1	Abonnemangavgift Rakel	3 900	3 900
2:7:1	Ersättning till ideella organisationer	33 000	31 318
2:7:1	Drift och vidmakthållande reservfunktioner inom etermedia	15 000	15 000
2:7:1	Ersättning till kommuner relaterade grundutbildning deltidsanställd räddningstjänstpersonal	35 000	17 096

Årets tilldelning enl RB	Omdisp anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
59 850		-1 484	59 850	-59 842	8
21 080		-15 027	21 080	-21 106	-26
1 154 776	10 607		1 173 201	-1 125 849	47 352
10 449	10 607		21 056	-247	20 809
1 144 327			1 152 145	-1 125 602	26 543
122 000			430 423	-291 028	139 395
122 000			350 286	-215 653	134 633
-			80 137	-75 375	4 762
988 046			994 766	-989 508	5 258
983 046			989 766	-984 508	5 258
5 000			5 000	-5 000	0
15 000		-6 914	15 000	-13 452	1 548
2 360 752	10 607	-23 425	2 694 320	-2 500 785	193 535

Villkor anslag

Anslag	Avser	Villkor	Utfall
2:7:1	Beredskapsåtgärder mot kärnkraftsolyckor	20 000	18 824
2:7:1	Beredskap och indirekta kostnader internationella insatser	115 000	117 141
2:7:1	Bidrag till frivillig försvarsverksamhet	23 000	22 999
2:7:2	Förstärkning Rakels marknadsföringsorganisation	500	500
2:7:2	Totalt 1 000 intäktsbringande abonnemang Rakel	1 500	1 500
2:7:2	Totalt 2 000 intäktsbringande abonnemang Rakel	2 500	2 500
2:7:2	Totalt 3 000 intäktsbringande abonnemang Rakel	500	500

Inkomsttitelredovisning	Beräknat belopp	Inkomster
<i>Avräknat mot inkomsttitel: Not 42</i>		
2552 504 Avgift på brandfarliga och explosiva varor	1 200	1 176

Bemyndiganderedovisning

(Belopp anges i tusentals kronor)		Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år				
Anslag/post					År 2012	År 2013	År 2014	År 2015	År 2016
2:2.2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	40 000	29 340	35 360	18 813	8 537	8 010	-	-
2:4.5	Krisberedskap	560 000	314 057	547 690	322 874	152 253	49 968	18 881	3 714
	Landstingens ledningsförmåga		1 186	2 158	2 158	-	-	-	-
	Kommunala ledningsplatser		49 549	28 520	22 780	5 740	-	-	-
	Sjukvårdens säkerhet mm		27 552	1 872	1 872	-	-	-	-
	Räddningscentraler		33 929	24 761	22 561	2 200	-	-	-
	Försvarets telenät (FTN)		3 917	-	-	-	-	-	-
	Samverkansprojekt		-	1 772	1 505	267	-	-	-
	Nätåtgärder mm (PTS)		3 855	-	-	-	-	-	-
	Bidrag myndigheter	<i>Not 43</i>	-	249 638	171 382	74 656	3 600		
	Forskning		194 069	238 969	100 616	69 390	46 368	18 881	3 714
2:4.5	Investering i infrastruktur	-	19 835	-	-	-	-	-	-
Totalt		600 000	363 232	583 050	341 687	160 790	57 978	18 881	3 714

Finansieringsanalys

DRIFT	(Belopp i tusentals kronor)	2011	2010
Kostnader	Not 44	-1 631 067	-1 544 751
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag	Not 44	1 283 019	1 176 952
Intäkter av avgifter och ersättningar	Not 45	544 761	488 964
Intäkter av bidrag		39 358	14 344
Övriga intäkter		9 185	2 084
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		1 876 323	1 682 344
Förändring av Myndighetskapital hänförlig utredning kapital och regl överskott			-3 064
Ökning av lager		-3 331	-2 345
Ökning av kortfristiga fordringar		-30 922	-24 417
Minskning av kortfristiga skulder		-67 734	84 986
Kassaflöde från drift		143 268	192 755
INVESTERINGAR			
Investering i materiella tillgångar		-146 942	-594 888
Investering i immateriella tillgångar		-45 731	-65 510
Summa investeringsutgifter	Not 46	-192 673	-660 398
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		116 144	727 421
- amorteringar		-181 069	-146 851
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		79 618	122 948
Försäljning av anläggningstillgångar		1 353	239
- därav medel som tillförts statsbudgeten			-
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		16 047	703 757
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		-54 655	61 443
Kassaflöde till investeringar		-231 281	104 803
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av myndigheten		1 176	12 456
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		0	8 500
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		1 176	20 956
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-1 176	-20 956
Kassaflöde till uppbördsverksamhet		0	0
TRANSFERERINGSVERKSAMHET	Not 47		
Lämnade bidrag		-1 153 768	-1 182 274
Förändringar av kortfristiga fordringar och skulder		21 293	
Utbetalningar i transfereringsverksamhet		-1 132 475	-1 182 274
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		1 126 006	1 180 149
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag		6 469	2 125
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet		1 132 475	1 182 274
Kassaflöde från transfereringsverksamhet		0	0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		-88 013	297 557
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		603 167	305 609
Ökning av kassa och bank		1 846	-2 412
Minskning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret		-192 386	325 494
Ökning av avräkning med statsverket		102 527	-25 525
Summa förändring av likvida medel		-88 013	297 557
Likvida medel vid årets slut		515 153	603 167

Noter till resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, bemyndiganderedovisning och finansieringsanalys

Redovisningsprinciper

Allmänt

Belopp anges i tusentals kronor där annat ej anges. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt enligt god redovisningssed.

Värdering av lager

Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det verkliga värdet på balansdagen. Det lägsta värdet har för publikationer bedömts vara försäljningspris minskat med beräknad försäljningsomkostnad och för resterande lager anskaffningspris.

Även vad gäller förarintygen för farligt gods har från och med 2011 lägsta värdet bedömts vara anskaffningspris. Tidigare år har det lägsta värdet för förarintygen bedömts vara försäljningspris minskat med beräknad försäljningsomkostnad. Till skillnad från övriga publikationer tas intygen inte fram hos MSB. MSB anser därför att det är mer korrekt att utgå från anskaffningspris som lägsta värde. Med anledning av den ändrade bedömningen har en extra nedskrivning av intygen i lager gjorts 2011, se vidare not 19.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar och skulder upptas till belopp varmed de beräknas inflyta efter en individuell bedömning. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Anläggningstillgångar

Värdering anläggningstillgångar

Tillgångar för stadigvarande bruk med en ekonomisk livslängd på 3 år eller längre. För materiella förvaltningstillgångar har ett undre värde satts till 20 tkr i enlighet med ESV:s allmänna råd till 5 kap 1 § i förordning

(2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

För internt upparbetade, egenutvecklade, immateriella anläggningstillgångar ska anskaffningsvärdet uppgå till minst 300 tkr för att definieras som en anläggningstillgång. Avskrivningar på anläggningstillgångar beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd.

Värdering av Rakelanläggningar

Investeringar i Rakelsystemet aktiveras vid driftstarten per etapp. Som anskaffningsvärde aktiveras den totala beställningssumman. Enligt överenskommen betalningsplan sker betalning vid fem betalningstillfällen där de sista utbetalningarna sker efter godkänd garantibesiktning.

För att få rätt värde på anläggningstillgångarna aktiveras hela beställningssumman vid driftstarten. Detta medför att de ofakturerade beloppen redovisas som en upplupen kostnad fram till det att betalningen verkställs. För de lånefinansierade Rakelanläggningarna sker upplåning hos Riksgäldskontoret till hela det aktiverade anskaffningsvärdet. Ej driftsatta materiella anläggningstillgångar redovisas som pågående nyanläggning.

Immateriella anläggningstillgångar

MSB aktiverar utgifter för utveckling som immateriell anläggningstillgång när följande kriterier är uppfyllda:

- Det är tekniskt möjligt att färdigställa den immateriella anläggningstillgången.
- MSB:s avsikt är att färdigställa och använda den immateriella anläggningstillgången.
- MSB har förutsättningar att använda den immateriella anläggningstillgången.

- Den immateriella anläggningstillgången medför att framtida ekonomiska fördelar eller servicepotential för MSB ökar.
- MSB har erforderliga resurser att fullfölja utvecklingen och att använda den immateriella anläggningstillgången.
- MSB kan beräkna de utgifter som kan hänföras till den immateriella anläggningstillgången.

De utgifter för utveckling som MSB har innan samtliga ovanstående förhållanden föreligger ingår inte i anskaffningsvärdet. Utgifter för forskning, förstudier eller utbildning ingår inte i anskaffningsvärdet.

Avskrivningstider

MSB tillämpar följande avskrivningstider:

Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	4, 5 år
Byggnader	10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5, 10, 20 år
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3, 4, 5, 7, 8, 10, 20 år
Basstationer och övrig materiell radiokommunikationsutrustning	
Rakel	15 år
Ledningsplatser	15 år
Växlar och övrig immateriell radiokommunikationsutrustning	10 år
Rakel	5 år
Sambandsutrustning	5 år
Licenser och övrig mjukvara	5 år
Rakel	5 år
Mobilstationer, kommunikationscentraler mm	5 år
Övriga beredskapstillgångar	5, 15, 20, 30 år

Avvecklingskostnader personal

Rakelverksamheten har lämnat etableringsfasen och gått över i en fövaltningsfas. En översyn påbörjades i slutet på 2010 för att se vilka förändringar som behövde göras i organisationen med anledning av detta. Översynen avslutades i början på 2011. Som ett resultat av översynen har avveck-

lingskostnader för uppsägningslöner och pensionsersättningar bokats upp. De upplupna kostnaderna avseende detta uppgår till 1 430 tkr vid utgången av 2011.

Under hösten 2010 genomgick Revinge en omorganisation och anpassning till rådande förutsättningar och ekonomi. Under 2011 gjordes motsvarande förändringar i Sandö, som även de lett till uppsägningar. Som en följd av detta har avvecklingskostnader avseende uppsägningslöner och pensionsersättningar bokats upp som en upplupen kostnad motsvarande 6 519 tkr.

Avsättning lokalkostnader

MSB:s verksamhet i Stockholm kommer att flytta till nya lokaler när nuvarande hyreskontrakt löper ut 2012-06-30. Av hyresavtalet framgår en skyldighet för hyresgästen att återställa lokaler. Uppskattade kostnader avseende detta har bokats upp som en avsättning med motsvarande 8 850 tkr. En förhandling har påbörjats med hyresvärden, men kommer inte att slutföras förrän under första kvartalet 2012. Avsättningen utgår från att MSB är skyldig att återställa lokalerna i ursprungligt skick (försiktighetsprincipen). Återstående avskrivningstider för de förbättringsutgifter som finns redovisade för nuvarande lokaler har justerats så att de överensstämmer med hyreskontraktets sluttidpunkt.

Avsättning och nedskrivning andningsskydd

2009 fattade MSB beslut om att påbörja avvecklingen av de andningsskydd som inte längre är användbara. I bokslutet för 2009 gjordes en avsättning med 10 mnkr avseende bedömd avvecklingskostnad för destruktion av de andningsskydd som passerat teknisk livslängd. Destruktionen har fortsatt 2011, men är ännu inte slutförd. Då destruktionen bedöms bli mer kostsam än tidigare beräknat har en avsättning på ytterligare 3 500 tkr gjorts. Den utgående avsättningen 2011 är 4 746 tkr. Dessutom har en extra nedskrivning

på 29 475 tkr gjorts för de andningsskydd som passerat den tekniska livslängden, vilket innebär att det bokförda värdet för dessa är noll.

Omklassificering immateriella anläggningstillgångar

MSB har felaktigt redovisat ett antal immateriella tillgångar under balansrubriken Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar istället för Balanserade utgifter för utveckling. Med anledning av detta har bokföringen korrigerats innevarande år och jämförelsevärden för 2010 har räknats om, se vidare not 12 och 13.

Fördelning av myndighetsgemensamma kostnader till avgiftsfinansierad verksamhet

Fördelningen av myndighetsgemensamma kostnader till avgiftsfinansierad verksamhet har setts över 2011. Tidigare fördelning utgick från en grov schablonberäkning av nyttjande av myndighetsgemensamma funktioner och ett budgeterat åtagande hos resp verksamhet. Den nya modellen utgår från ett beräknat nyttjande av myndighetsgemensamma funktioner och bokföringen görs utifrån faktiskt utfall istället för budgetåtagande.

Fördelningen av myndighetsgemensamma kostnader till övrig verksamhet är densamma som tidigare år.

Bidragshantering

Under 2010 gjorde MSB en översyn av sin bidragsverksamhet, där bland annat klassificering av köpt tjänst/bidrag sågs över. Viss del av omklassificeringen gjordes 2011 istället. Regionalt stöd för samverkansfunktion och medel till länsstyrelser avseende skogsbrandflyg ska hanteras som bidrag istället för köp av tjänst. Jämförelsevärden har räknats om med anledning av detta.

Ändrad notuppställning anläggningstillgångar

Uppställningen av noterna 12-18 för anlägg-

ningstillgångar har gjorts om i årsredovisningen för 2011. Detta för att bättre följa ESV:s föreskrifter till 7 kap 1§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Undantag från EA

Av MSB:s regleringsbrev 2011 framgår följande undantag från ekonomiska administrativa regelverket.

MSB beviljas undantag från kravet att anläggningstillgångar som används i verksamheten ska finansieras med lån hos RGK enligt 5 § kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188). Undantaget gäller för utbyggnaden av de tre första etapperna av Rakelsystemet som istället finansieras från anslaget 2:5 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet.

MSB beviljas undantag från kravet på full kostnadstäckning enligt 5 § avgiftsförordningen (1992:191). Undantaget gäller kravet på full kostnadstäckning som ekonomiskt mål för det gemensamma radiokommunikationssystemet för skydd och säkerhet, Rakel. Undantaget medger att avskrivningar på de anslagsfinansierade tillgångarna inte ska ingå i underlaget för beräkning av avgifter för Rakel.

Med undantag från 5 § kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188) får anläggningstillgångar som används i verksamheten finansieras från anslaget 2:4 Krisberedskap. Detta undantag gäller även för de anläggningstillgångar som övriga myndigheter anskaffar och som finansieras med bidrag från MSB. Socialstyrelsens investeringar i räddningsmateriel respektive beredskapslager ska dock fortsatt lånefinansieras.

MSB medges undantag från 5§ kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188) vad avser finansiering av andningsskydd införskaffade före 2002.

MSB behöver inte finansiera anläggningstillgångar som används eller kommer att användas i samband med internationella bistånds- och räddningsinsatser med lån hos RGK enligt 5 § kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188). Anläggningstillgångar som används eller som ska användas vid sådana insatser får istället finansieras med anslag 2:7. I de fall sådan anläggningstillgång vid tidpunkten för insatsens avslutande säljs får MSB med undantag från 20 § kapitalförsörjningsförordningen disponera intäkter motsvarande tillgångens bokförda värde vid tidpunkten för insatsens påbörjande. I de fall som tillgången vid insatsens avslutande stannar kvar i MSB:s ägo får intäkter motsvarande avskrivning under insatsperioden disponeras av myndigheten.

Överskottsmateriel som MSB tar emot från Försvarsmakten får skänkas bort i samband med internationella insatser och ska därför inte ha något bokfört värde. Övertalig räddningstjänstmateriel för höjd beredskap får skänkas bort till kommuner, ideella organisationer och myndigheter. Överlåtelsen får göras med undantag från krav på affärsmissighet i 7 § förordning (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom.

MSB medges för utbyggnaden av infrastrukturen för Rakel med undantag från 9 § förordning (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning teckna arrende och hyresavtal som omfattar en period om högst 20 år. MSB får vidare köpa reservkraft kopplat till Rakel som en förskottsbetald tjänst. Förskottsbetalningen får omfatta en tid om högst 15 år per installationsplats och den periodiserade kostnaden ska finansieras med avgiftsintäkter för Rakel. Vidare får uppförande och förvaltning av master med tillhörande teknisk utrustning inom Rakelverksamheten enligt 16 § förordningen (2008:1002) med instruktion för MSB genomföras utan hinder av förordningen (1993:527)

om förvaltning av statliga fastigheter mm. Internationella insatser enligt 8 eller 9 §§ förordning (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som inbegriper att på uppdrag av annan uppföra och överlåta fast egendom får genomföras utan hinder av förordning (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter mm eller förordning (1996:1190) om överlåtelse av statens fasta egendom mm.

MSB får som fastighetsförvaltande myndighet enligt förordningen (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter mm bedriva fastighetsförvaltningen inom utbildningsverksamheten i Revinge avseende byggnaderna Osby (lektionsal och omklädningsrum), Kallgarage 1, Kallgarage 2, Carport, Lastbils- och bussgarage, Lektionsal 11 samt Högby (kontorslokal).

Not 1

Intäkter av anslag	2011	2010
	1 283 019	1 176 952

Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen överensstämmer inte med intäkt av anslag i resultaträkningen bland annat beroende på att MSB även har anslagspåverkande poster i transfereringsavsnittet. Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen uppgår till 2 500 786 tkr. Resultaträkningens poster Intäkter av anslag respektive Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag uppgår till 1 283 019 tkr resp 1 126 006 tkr. Skillnaden är 91 761 tkr och beror på poster som avräknats konto för avräkning anslag i balansräkningen utan att motsvarande avräkning skett i resultaträkningen.

MSB har bland annat anslagsfinansierade anläggningstillgångar, där avräkning sker mot statskapital, motsvarande 79 458 tkr. 2011 har MSB dessutom bokfört del i semesterlöneskuld avseende uttag av semesterdagar intjänade t.o.m. 2008 direkt i balansräkningen på konto för avräkning anslag med motsvarande 12 303 tkr. Nämnade poster förklarar skillnaden på 91 761 tkr.

Skillnaden mellan åren förklaras bland annat av utbyggnaden av Rakel som i huvudsak är slutförd. Underskott i den avgiftsfinansierade Rakelverksamheten finansieras med anslagsmedel. Ökningen 2011 beror också på den nedskrivning som gjorts avseende räddningstjänstmateriel som passerat den tekniska livslängden. Jämförelsevärde för 2010 har korrigerats med 4 314 tkr med anledning av översynen av bidragshanteringen som gjordes 2010, se vidare inledningen till den finansiella delen.

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2011	2010
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	17 834	17 291
Intäkter enl 6 kap 1 § kapitalförsörjningsförordningen	228	0
Övriga intäkter i verksamheten	1 864	3 559
Intäkter per avgiftsfinansierad verksamhet:		
Uppdragsutbildning mm	27 495	31 244
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare	3 987	3 927
Drift och förvaltning av andras tekniska system	4 343	3 499
Tjänsteexport	23 470	33 669
Internationella insatser	210 650	172 642
Rakel	256 053	223 372
Summa intäkter för avgiftsfinansierad verksamhet	525 998	468 353
Summa	545 924	489 203

Skillnaden mellan åren förklaras bland annat av utbyggnaden av Rakelsystemet, som i huvudsak slutfördes under 2010. Ökningen vad gäller den internationella verksamheten beror framför allt på evakueringsinsats av gästarbetare i Nordafrika och den i övrigt intensiva perioden med insatser i samband med den arabiska våren. I regleringsbrevet för 2011 fick MSB ändrade villkor avseende tjänsteexportverksamheten, vilket innebär en viss begränsning till vilka MSB får åta sig uppdrag. Detta är en orsak till den betydligt lägre omsättningen jämfört med föregående år.

Not 3

Intäkter av bidrag	2011	2010
Sjöfartsverket	93	1 007
Arbetsförmedlingen	1 018	955
Lantmäteriet	421	-
Övriga statliga myndigheter	436	336
Bidrag från EU	35 943	12 046
Länsstyrelsen Uppsala	1 447	-
Summa	39 358	14 344

I samband med oroligheterna i Nordafrika 2011 bistod MSB bland annat med evakuering av gästarbetare. EU var en av finansierarna till insatsen, vilket förklarar större delen av ökningen av bidrag från EU 2011.

Not 4

Finansiella intäkter	2011	2010
Ränta på räntekonto hos RGK	8 268	1 491
Valutakursdifferens	1 081	1 028
Övriga finansiella intäkter	-164	-435
Summa	9 185	2 084

Under andra halvåret 2010 driftsattes etapp 6 och 7 i Rakelsystemet. Investeringarna i etapperna finansieras med lån hos RGK. Aktiveringen och låneupptagningen utgår från beställningssumman. Ofakturerade belopp redovisas som en upplupen kostnad. Skillnaden mellan åren vad gäller räntintäkten på räntekontot beror framför allt på den låneupptagning som skedde i december 2010. Berörda tillgångar började inte skrivas av och därmed också amorteras förrän 2011.

Under 2011 har MSB periodiserat en post avseende ränta på återbetalning av medel till Regeringskansliet för den internationella insatsverksamheten. Räntan har bokförts som en intäktsreducering, därav den negativa saldoutgången på posten Övriga finansiella intäkter.

Not 5

Kostnader för personal	2011	2010
Löner och arvoden	-452 881	-433 708
Förändring av semesterlöneskuld	-1 023	-1 550
Övriga ersättningar	-12 802	-12 610
Arbetsgivar- och pensionsavgifter	-220 240	-227 467
Övriga personalkostnader	-14 887	-12 035
Summa	-701 833	-687 370

Uppskattad lönerevisionskostnad 2011 har bokförts som en upplupen kostnad, totalt 13 109 tkr inklusive sociala avgifter. En översyn av verksamheten i Sandö har gjorts under året. Avvecklingskostnader för uppsägningslöner och pensionsersättningar med anledning av översynen har uppskattats och bokförts som en upplupen kostnad, totalt 6 519 tkr. Avvecklingskostnader för Rakel-verksamheten uppgår till 1 430 tkr. Detta tillsammans med en ökning av antal anställda 2011 förklarar ökningen av personalkostnader mellan åren. Enligt ESV:s föreskrifter till 7 kap. 1§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska uplysning lämnas i not om lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal (summan av utfallet på S-koderna 4111-4119). MSB:s lönekostnader avseende detta uppgår till 456 746 tkr.

Not 6

Övriga driftskostnader	2011	2010
	-779 604	-695 446

De höga driftskostnaderna 2011 förklaras bland annat av ökade kostnader för Rakelsystemet p g a driftsättning av etapp 6 och 7 men också av stora kostnader i samband med hjälpinsatser i Nordafrika. Dessutom är reaförlusten för de andningsskydd som destruerats högre 2011 än 2010. Jämförelsevärde för 2010 har korrigerats med 4 314

tkr med anledning av översynen av bidragshanteringen som gjordes 2010, se vidare inledningen till den finansiella delen.

Not 7

Finansiella kostnader	2011	2010
Ränta på räntekonto hos RGK	-	-2
Ränta på lån hos RGK	-25 493	-13 640
Övriga räntekostnader	-57	-833
Valutakursdifferens	-799	-721
Övriga finansiella kostnader	-36	-31
Summa	-26 385	-15 227

Den stora skillnaden mellan åren vad gäller räntekostnader på lån hos RGK kan hänföras till driftsättningen av etapp 6 och 7 i Rakel-systemet som skedde i slutet på 2010. Etapperna finansieras med lån.

Not 8

Avskrivningar	2011	2010
Immateriella tillgångar	-39 143	-16 545
Byggnader	-13	-149
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	-140 477	-103 266
Beredskapstillgångar	-137 775	-60 860
Summa	-317 408	-180 820

Ökningen av avskrivningar för immateriella tillgångar och maskiner, inventarier mm kan hänföras till utbyggnaden av Rakel-systemet. En extra nedskrivning på 29 475 tkr avseende de andningsskydd som passerat den tekniska livslängden har gjorts under 2011. Dessutom har en extra nedskrivning på 48 708 tkr gjorts på räddningstjänstmateriel (RUHB) som passerat den tekniska livslängden. Detta förklarar ökningen av avskrivningar för beredskapstillgångar 2011.

Not 9

Uppbördsverksamhet	2011	2010
Intäkter i avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras	1 176	12 456
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-1 176	-20 956
Summa	0	-8 500

En ny lag avseende brandfarliga och explosiva varor trädde i kraft 1 september 2010, lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. I lagen finns ett bemyndigande om avgiftsuttag. MSB har ännu inte fattat beslut om föreskrifter rörande avgifter. Utfallet 2011 avser eftersläpande intäkter från verksamheten 2010.

Not 10

Transfereringar	2011	2010
Medel från statens budget för fin bidrag	1 126 006	1 180 149
Medel från myndigheter för fin bidrag	6 469	2 125
Lämnade bidrag	-1 153 768	-1 182 274
Saldo transfereringar	-21 293	0

Lämnade bidrag från krisberedskapsanslaget är något lägre 2011. Detta beror i huvudsak på att en anpassning till de nya finansieringsprinciperna avseende krisberedskapsanslaget inte har hunnit ske fullt ut. Saldot i avsnittet avser periodisering av transfereringar som betalades ut först efter 31 december (i enlighet med ESV:s allmänna råd till 4 kap 1§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag). 19 787 tkr av dessa omfattas av en särskild bemyndigandegrad och finns även med i bemyndiganderedovisningen, se vidare not 43. Övriga periodiserade transfereringar avser anslag 2:5.3 Gemensam radiokommunikation mm och de ryms enligt ESV:s föreskrifter till 17 § anslagsförordningen (2011:223)

om undantags- och begränsningsregeln för bemyndiganden. Jämförelsevärdena för 2010 vad gäller Medel från statens budget och Lämnade bidrag har korrigerats med 4 314 tkr med anledning av översynen av bidragshanteringen som gjordes 2010, se vidare inledningen till den finansiella delen.

Not 11

Årets kapitalförändring	2011	2010
Kostnader/intäkter som påverkat resultat-räkningen men som inte anslagsavräknats:		
Reaförlust anslagsfinansierade anläggningar	-35 443	-6 978
Avskrivningar	-85 796	-55 473
Periodisering av transfereringar	-21 293	-
Återföring periodisering av ej disp avgiftsintäkt	-	-8 500
Summa	-142 532	-70 951
Över-/underskott i den avgiftsfinansierade delen av verksamheten:		
Uppdragsutbildning mm	-1 761	-2 052
Intyg förare och säkerhetsrådgivare	-2 401	-2 414
Drift och förvaltning andras tekniska system	-31	500
Tjänsteexport	3 869	-784
Internationella insatser	244	-208
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	-80	-4 958
Årets kapitalförändring	-142 612	-75 909

Den stora skillnaden mellan åren beror på destruktionen av andningsskydd som har fortsatt under hela 2011, men även den extra nedskrivning som gjorts med 29 475 tkr avseende de andningsskydd som passerat den tekniska livslängden. 2011 har även transfereringar periodiserats med ett belopp motsvarande 21 293 tkr. 2010 gjordes en översyn av tjänsteexporten. Som ett resultat av översynen bokades avvecklingskostnader för personal upp 2010, vilket förklarar det låga resultatet 2010.

Not 12

Balanserade utgifter för utveckling	11-12-31	10-12-31
IB anskaffningsvärde	22 265	9 406
Årets anskaffning	7 010	12 859
Överföring	1 630	-
UB anskaffningsvärde	30 905	22 265
IB ackumulerad avskrivning	-4 403	-999
Årets avskrivning	-2 802	-3 404
UB ackumulerade avskrivningar	-7 205	-4 403
Bokfört värde	23 700	17 862

Införandet av ett nytt materielredovisningssystem har blivit försenat bland annat p g a oenighet med leverantören kring förväntad leverans. Projektet stod i princip still under andra halvåret 2011. Nu har förändringar i projektgruppen skett och en nystart gjordes i januari 2012. Driftsättning planeras till hösten 2012. MSB har felaktigt klassificerat vissa tillgångar som rättigheter och immateriella anläggningstillgångar istället för balanserade utgifter för utveckling. Bokföringen har rättats upp under 2011 och jämförelsevärdena för 2010 har räknats om med 15 984 tkr som en följd av detta.

Not 13

Rättigheter och andra immateriella anläggnings-tillgångar	11-12-31	10-12-31
IB anskaffningsvärde	289 235	236 584
Årets anskaffning	39 594	72 232
Överföringar	2 716	-
Justering tidigare år	-874	-19 581
UB anskaffning	330 671	289 235
IB ackumulerade avskrivningar	-110 010	-96 869
Årets avskrivning	-36 340	-13 141
UB ackumulerade avskrivningar	-146 350	-110 010
Bokfört värde	184 321	179 225

Investering i växlar och licenser avseende Rakel finansieras både med anslag (etappbundna investeringar i etapp 1-3) och lån (etappbundna investeringar och investeringar i etapp 4-7). Övriga immateriella anläggningstillgångar finansieras med lån. MSB har felaktigt klassificerat vissa tillgångar som rättigheter och immateriella anläggningstillgångar istället för balanserade utgifter för utveckling. Bokföringen har rättats upp under 2011 och jämförelsevärdena för 2010 har räknats om med 15 984 tkr som en följd av detta.

Not 14

Byggnader, mark och annan fast egendom	11-12-31	10-12-31
IB Anskaffningsvärde	4 880	4 880
UB anskaffningsvärde	4 880	4 880
IB Ackumulerade avskrivningar	-4 867	-4 718
Årets avskrivning	-13	-149
UB ackumulerade avskrivningar	-4 880	-4 867
Bokfört värde	0	13

Under 2009 lämnade MSB in en framställan till regeringen med förslag på hur MSB avser att hantera kvarvarande byggnader. Med anledning av detta har MSB 2011 fått en regleringsbrevsändring som innebär att MSB har rätt att driva fastighetsförvaltning inom utbildningsverksamheten i Revinge för ett antal namngivna byggnader. Det finns inte längre något bokfört värde på berörda byggnader.

Not 15

Förbättringsutgifter på annans fastighet	11-12-31	10-12-31
IB Anskaffningsvärde	88 334	81 634
Årets anskaffning	1 334	6 239
Överföringar	-	695
Justering tidigare år	-	-234
UB anskaffningsvärde	89 668	88 334
IB Ackumulerade avskrivningar	-46 428	-40 213
Årets avskrivning	-8 761	-6 215
UB ackumulerade avskrivningar	-55 189	-46 428
Bokfört värde	34 479	41 906

Med anledning av Riksrevisionens promemoria kring granskningen av årsredovisningen 2010 har MSB 2011 gjort en ny bedömning av avskrivningstiden på investeringen i Mästartgården och justerat återstående avskrivningstid i enlighet med denna bedömning.

Not 16

Maskiner, inventarier, installationer m.m.	11-12-31	10-12-31
IB Anskaffningsvärde	1 827 110	1 221 081
Årets anskaffning	135 166	527 936
Årets utrangering/försäljning	-7 782	-9 672
Överföringar	-16 341	85 070
Justering tidigare år	537	2 695
Övertag från annan myndighet	1 328	-
UB anskaffningsvärde	1 940 018	1 827 109
IB Ackumulerade avskrivningar	-463 425	-373 140
Årets avskrivning	-134 908	-97 050
Årets utrangering/försäljning	6 933	8 279
Överföringar	-76	-
Justering tidigare år	-	-1 514
Övertag från annan myndighet	-493	-
UB ackumulerade avskrivningar	-591 969	-463 425
Bokfört värde	1 348 049	1 363 685

Investering i basstationer och övrig materiell radiokommunikationsutrustning avseende Rakel finansieras både med anslag (etappbundna investeringar etapp 1-3) och lån (etappobundna investeringar och investeringar i etapp 4-7). Ej driftsatta Rakeltillgångar redovisas löpande under året under denna balansrubrik men omförs i samband med årsskiftet till balansrubriken pågående nyanläggningar.

Not 17

Pågående nyanläggningar	11-12-31	10-12-31
IB anskaffningsvärde	81 419	116 022
Årets anskaffning	1 926	51 311
Överföringar	12 441	-85 766
Justering tidigare år	-	-147
UB anskaffningsvärde	95 786	81 420

Kvarvarande ej driftsatta Rakel tillgångar redovisas under denna balansrubrik. Skillnaden mellan åren beror på utbyggnaden av Rakelsystemet.

Not 18

Beredskapstillgångar	11-12-31	10-12-31
Räddningstjänstmateriel:		
IB anskaffningsvärde	522 271	643 185
Årets anskaffning	-	125
Årets utrangering/ försäljning	-135 906	-43 677
Överföringar	-4 578	-76 963
Justering tidigare år	-4 224	-398
UB anskaffningsvärde	377 563	522 271
IB ackumulerad avskrivning	-418 342	-496 947
Årets avskrivning	-66 150	-22 055
Årets utrangering/ försäljning	132 913	33 914
Överföringar	4 498	66 444
Justering tidigare år	2 548	302
UB ackumulerade avskrivningar	-344 533	-418 342
Bokfört värde	33 030	103 929

Andningsskydd:		
IB anskaffningsvärde	686 868	813 898
Årets utrangering/ försäljning	-352 343	-127 030
UB anskaffningsvärde	334 525	686 868
IB ackumulerad avskrivning	-589 794	-701 317
Årets avskrivning	-35 808	-8 529
Årets utrangering/ försäljning	316 901	120 052
UB ack avskrivningar	-308 701	-589 794
Bokfört värde	25 824	97 074
Varningsmateriel:		
IB anskaffningsvärde	267 574	261 091
Årets anskaffning	4 547	8 772
Årets utrangering/ försäljning	-2 753	-2 289
Överföring	-405	-
UB anskaffningsvärde	268 963	267 574
IB ackumulerad avskrivning	-120 812	-110 440
Årets avskrivning	-17 086	-12 337
Årets utrangering/ försäljning	2 299	1 965
Överföringar	35	-
UB ackumulerade avskrivningar	-135 564	-120 812
Bokfört värde	133 399	146 762
Sambandsutrustning:		
IB anskaffningsvärde	3 066	3 066
UB anskaffningsvärde	3 066	3 066
IB ackumulerad avskrivning	-2 623	-2 423
Årets avskrivning	-217	-200
UB ackumulerade avskrivningar	-2 840	-2 623
Bokfört värde	226	443
Ledningsplatser:		
IB anskaffningsvärde	208 357	208 084
Årets anskaffning	3 810	273
UB anskaffningsvärde	212 167	208 357
IB ackumulerade avskrivningar	-152 325	-136 924
Årets avskrivning	-12 728	-15 401

<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	-165 053	-152 325
Bokfört värde	47 114	56 032
Sanering och indikering:		
Anskaffningsvärde	98 196	21 312
Årets anskaffning	418	343
Årets utrangering/ försäljning	-12 968	405
Överföring	80	76 963
Justering tidigare år	45	-827
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>85 771</i>	<i>98 196</i>
IB ackumulerade avskrivningar	-78 872	-10 234
Årets avskrivning	-2 594	-2 338
Årets utrangering/ försäljning	4 709	131
Överföring	-	-66 444
Justering tidigare år	-	13
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-76 757</i>	<i>-78 872</i>
Bokfört värde	9 014	19 324
Summa bokfört värde	248 607	423 564

2010 fattade MSB ett beslut om att avyttra räddningstjänstmateriel under höjd beredskap (RUHB). Under senare år har materielen alltmer övergått till att även vara statlig förstärkningsmateriel för olyckor och andra insatser vid sidan av höjd beredskap. Under en övergångsperiod då materielen fortfarande har ett värde kommer den fortsatt att vara en resurs inom detta område för att därefter övergå i kommunens ägo. Materielen kommer därför att avyttras i den takt som materielen passerar sin ekonomiska eller tekniska livslängd. En extra nedskrivning av räddningstjänstmateriel som passerat den tekniska livslängden har gjorts 2011 med motsvarande 48 708 tkr. 2009 fattade MSB beslut om att påbörja avvecklingen av de andningsskydd som inte längre är användbara. Destruktionen har fortsatt 2011, men är ännu inte slutförd. En extra nedskrivning av de de andningsskydd som passerat den tekniska livslängden har gjorts med 29 475 tkr.

Not 19

Varulager och förråd	11-12-31	10-12-31
Drivmedel m.m.	198	110
Publikationer	3 125	3 563
Kiosk och Restaurang	207	212
Kontorsmaterial	201	182
Förbrukningsmateriel	2 486	2 825
Oljesaneringsutrustning	8 483	8 415
Internationellt lager	95 506	91 347
Miljöskyddsmateriel kem	13 632	15 260
Materiel för skogsbrandsläckning	14 605	13 235
Materiel för ins vid översvämning	934	897
Summa	139 377	136 046

Från och med 2011 bedöms lägsta värde för förarproven, som ingår som en del i publikationslagret, vara anskaffningspris istället för som tidigare försäljningspris minskat med försäljningsomkostnad. På detta har en extra nedskrivning av intygen gjorts 2011. Nettoeffekten av nedskrivningen blev 897 tkr, eftersom det samtidigt var en stor ökning i lagret.

Not 20

Kundfordringar	11-12-31	10-12-31
Inhemskas kunder:		
Kramfors kommun	386	-
SOS Alarm	1 281	698
Vattenfall	1 453	-
Övriga	4 291	5 905
Utländska kunder:		
The International Committee of the Red Cross	2 480	1 640
UN World Food Programme	9 794	1 725
UNHCR	3 182	-
Övriga	4 623	7 874
Summa	27 490	17 842

Ökningen av kundfordringar är hänförlig till UN World Food Programme och beror på att organisationen under 2011 var finansiär vid ett större antal internationella insatser än tidigare år.

Not 21

Fordringar hos andra myndigheter	11-12-31	10-12-31
Skatteverket, mervärdeskatt samt skattekonto	65 000	77 888
Rikspolisstyrelsen	1 115	-
Trafikverket	713	-
Övriga	2 408	6 339
Summa	69 236	84 227

Not 22

Övriga fordringar	11-12-31	10-12-31
	-788	299

Det negativa saldot på övriga fordringar förklaras av ett avräkningskonto för resor som beställs via resesystemet Tur och retur. Löpande erhålls samlingsfakturer från reseföretaget, som bokförs i debet på avräkningskontot. Månadsvis tas bokföringsfiler fram ur Tur och retur, som innehåller resor, där resenären skapat en reseräkning och kopplat följesedelsrader. Filen bokförs i kredit. Löpande finns det alltid ett saldo på avräkningskontot bland annat beroende på förskotts fakturering från reseföretaget och att resenären inte gjort reseräkning för genomförda resor.

Not 23

Periodavgränsningsposter	11-12-31	10-12-31
Förutbetalda hyror och leasingavgifter	131 867	99 908
Övriga förutbetalda kostnader	6 980	6 592
Upplupna intäkter internationella insatser	2 436	3 083

Upplupna EU-bidrag	4 443	2 767
Övriga upplupna intäkter	12 900	8 922
Summa	158 626	121 272

Skillnaden mellan åren förklaras av utbyggnaden av Rakel-systemet.

Not 24

Avräkning med statsverket	11-12-31	10-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot inkomsttitel	-1 176	-24 019
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	1 176	3 063
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel		20 956
Fordringar/Skulder avseende Uppbörd	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	171 813	136 447
Redovisat mot anslag	1 282 172	1 353 950
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats från icke räntebärande flöde	-1 267 824	-1 318 584
Fordringar	186 161	171 813
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-241 921	-187 038
Redovisat mot anslag	1 218 614	1 132 107
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 125 046	-1 186 989
Återbetalning av anslagsmedel	6 914	-
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-141 439	-241 921
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	22 956	28 963
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-12 303	-6 007

<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>	10 653	22 956
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
<i>Ingående balans</i>	0	0
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	32 760	55 632
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-1 299 408	-1 353 260
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	1 266 648	1 297 628
Saldo	0	0
<i>Belopp under utredning</i>	0	0
<i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto</i>	0	0

Uttag 2011 av semesterdagar intjänade t om 2008 har bokförts med ett belopp motsvarande 12 303 tkr. Skillnaden mot 2010 beror bland annat på att gränsen för antalet sparade dagar sänkts från 40 till 35 dagar. Reglering av detta måste ske inom en femårsperiod med början 2011. Likvidmässiga regleringar mellan räntekonto och SCR-flöde har gjorts löpande under året, där den sista regleringen 2011 skedde per november månad. Skillnaden mellan åren i saldot på avräkning statsverket beror på att MSB hade ett mycket högre anslagssparande 2010 än 2011.

Not 25

Behållning räntekonto	11-12-31	10-12-31
	456 859	649 245

I december 2010 gjordes en stor låneupptagning i samband med att etapp 6 och 7 av Rakel driftsattes. Låneupptagningen innebar i princip en fördubbling av behållningen på räntekontot 2010. Berörda anläggningstillgångar började inte skrivas av och amorteras förrän 2011.

Not 26

Statskapital	11-12-31	10-12-31
Ingående balans	704 044	749 648
Återföring föregående års avskrivning	-62 441	-168 552
Årets avräkning	79 618	122 948
Summa statskapital	721 221	704 044

Not 27

Balanserad kapitalförändring	11-12-31	10-12-31
Balanserat resultat för avgiftsfinansierad verksamhet:		
Uppdragsutbildning mm	-1 400	651
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare mm	7 706	10 120
Drift och förvaltning av andras tekniska system	2 012	1 512
Tjänsteexport	7 572	8 357
Internationella insatser	-247	-39
Invärderat kapital:		
Invärderade anläggningstillgångar	4	15
Övrig kapitalförändring:		
Upplupen intäkt	-	8 500
Ska justeras mot statskapital	-	-1
Utgående balans	15 647	29 115

Not 28

Avsättningar för pensioner	11-12-31	10-12-31
Ingående avsättning	9 905	3 405
Årets pensionskostnad	4 260	15 446
Årets pensionsutbetalningar	-1 736	-8 946
Utgående avsättning	12 429	9 905

Not 29

Övriga avsättningar	11-12-31	10-12-31
Avsättning destruktion andningsskydd	4 746	6 968
Avsättning index-uppräknig Rakel	-	1 637
Avsättning lokalkostnader	8 850	-
Övriga avsättningar	3 075	2 239
Utgående avsättning	16 671	10 844

I bokslutet för 2009 gjordes en avsättning med 10 mnkr avseende bedömd avvecklingskostnad för destruktion av de andningsskydd som passerat teknisk livslängd. Destruktionen är ännu inte slutförd. 2011 har en ny avsättning på 3 500 tkr gjorts, då destruktionen förväntas bli dyrare relativt tidigare bedömningar. En avsättning på 8 850 tkr avseende återställandekostnader för lokaler i Stockholm har bokats upp, se vidare inledningen till den finansiella delen.

Not 30

Lån i Riksgäldskontoret	11-12-31	10-12-31
<i>Lån för förvaltningstillgångar:</i>		
Ingående balans	1 176 085	556 329
Årets lånereglering	111 040	722 851
Årets amorteringar	-129 962	-103 095
Utgående balans	1 157 163	1 176 085

Av skulden till RGK på 1 157 162 tkr, beräknas cirka 231 432 tkr vara kortfristig och 925 730 tkr långfristig. Beviljad låneram är 1 125 000 tkr. Investeringar gjorda i december lånefinansieras under 2012.

<i>Lån för beredskapstillgångar:</i>		
Ingående balans	275 323	314 508
Årets lånereglering	5 103	4 570
Årets amorteringar	-51 106	-43 755
Utgående balans	229 320	275 323

Myndighetens bundna beredskapslån om 100 000 tkr har under året avslutats i sin helhet och omförts till det rörliga lånet. Beviljad låneram är 500 000 tkr. Investeringar gjorda i december lånefinansieras under 2012.

Summa skuld RGK	1 386 483	1 451 408
------------------------	------------------	------------------

Not 31

Skulder till andra myndigheter	11-12-31	10-12-31
Skatteverket	11 922	11 559
Skatteverket, mervärdesskatt	2 170	2 086
Statens pensionsverk	4 848	4 151
Försvarets Materielverk	5 800	9 239
Försvarsmakten	7 356	-
Totalförsvarets forskningsinstitut	8 315	4 843
Övriga	17 728	20 195
Summa	58 139	52 073

Not 32

Leverantörsskulder	11-12-31	10-12-31
<i>Inhemsk leverantörer:</i>		
SAAB AB	108 558	172 138
Specialfastigheter Sverige AB	9 818	-
Teliasonera Networks Sale	49 504	60 000
Övriga	115 530	133 341
<i>Utländska leverantörer:</i>		
Beredskabsstyrelsen	544	423
Hörmann GmbH	1 835	645
NorLense AS	614	-
Övriga	2 167	1 137
Summa	288 570	367 684

Skillnaden mellan åren kan hänföras till driftsättningen av etapperna 6 och 7 i Rakelsystemet 2010, där SAAB AB är huvudleverantör.

Not 33

Övriga skulder	11-12-31	10-12-31
Personalens källskatt	11 754	11 499
Övriga skulder	149	1 513
Summa	11 903	13 012

Not 34

Periodavgränsningsposter	11-12-31	10-12-31
Semesterlöneskuld inkl sociala avgifter m.m.	45 655	43 159
Upplupna löner inkl sociala avgifter m.m.	27 070	15 976
Upplupen ränta	320	68
Övriga upplupna kostnader	293 232	361 332
Övriga oförbrukade bidrag, statliga	522	93
Övriga oförbrukade bidrag, utomstatliga	11 621	10 674
Förutbetalda intäkter	97 165	77 050
Summa	475 585	508 352

Ökningen av upplupna löner beror framför allt på uppbokning av lönerevisionskostnad och avvecklingskostnader för Sandö, se vidare not 5. Minskningen av övriga upplupna kostnader kan hänföras till posten för periodisering av driftsatta Rakeltillgångar, där fakturan ännu ej erhållits. Ökningen av förutbetalda intäkter avser del av SIDA rambidrag 2012.

Not 35

Redovisade ansvarsförbindelser på totalt 17 022 tkr avser kapitalskuld i hyreskontrakt som uppstår i de fall kontrakten sägs upp i förtid.

Not 36**Anslag 6:2:3:2 Ersättning för räddningstjänst m.m.**

Till följd av oljeutsläppet vid Tjörn blev anslagsutfallet högt och översteg årets tilldelning. MSB betalade t ex ut 19,5 mnkr till

Kustbevakningen. Ersättningen till kommuner blev låg under året. MSB ser dock redan nu att ersättningen till kommuner kommer att överstiga tillgängliga medel under 2012.

Not 37**Anslag 6:2:4:1 Viss internationell säkerhetsfrämjande och humanitär verksamhet**

MSB disponerar anslaget först efter beslut av Regeringskansliet och är avsett att finansiera vissa insatser. MSB genomförde under 2011 de insatser som Regeringskansliet fattade beslut om.

Not 38**Anslag 6:2:4:5 Krisberedskap**

Merparten av anslaget används för utbetalning av bidrag för finansiering av åtgärder som stärker samhällets samlade beredskap och förmåga att i samhällsviktig verksamhet motstå allvarliga händelser och kriser samt till åtgärder som syftar till att skapa eller vidmakthålla en grundläggande försvarsförmåga. En mindre del av anslaget används till MSB:s egen verksamhet inom området. Till den del verksamheten avser det civila försvaret finansieras även, i begränsad omfattning, förvaltningskostnader istället för köp av tjänst, då berörd kompetens finns inom myndigheten. Anslagssparande är främst hänförligt till att ett bidrag till PTS reglerades först under 2012.

Not 39**Anslag 6:2:5:3 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet**

Anslaget finansierar underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten Rakel. Underskottet uppgår till 215 653 tkr. 34 397 tkr av dessa avser bidrag till SOS Alarm och bidrag för kompetensstöd. Anslagsutfallet är i linje med myndighetens prognoser under 2011. Det utgående anslagssparandet tillsammans med årets tilldelning 2012 kommer att nyttjas till att finansiera underskottet som beräknas uppstå under året.

Not 40**Anslag 6:2:7:2 Rakel**

Enligt myndighetens regleringsbrev får anslagsposten användas först efter att vissa villkor är uppfyllda avseende Rakelverksamheten. Under 2011 har MSB redovisat de åtgärder som vidtagits för att stärka marknadsföringsorganisationen samt ökat antal intäktsbringande abonnemang enligt villkoren. Regeringen har vidimerat att MSB uppfyllt villkoren. Eftersom anslagsposten har samma ändamål som anslagspost 1 är det utfall som MSB belastat anslagspost 2 med inte specifikt hänfört till Rakelverksamheten.

Not 41**Totalt anslagsutfall**

Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen överensstämmer inte med intäkt av anslag i resultaträkningen beroende på att MSB även har anslagspåverkande poster i transfereringsavsnittet. Se vidare not 1. Av anslaget 2:7.1 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska minst 115 mnkr användas för att finansiera beredskap och indirekta kostnader för att genomföra internationella insatser.

Not 42

Under året har avgifter avseende brandfarliga och explosiva varor erhållits och redovisats mot inkomsttitel med motsvarande 1 176 tkr. Avgifterna avser verksamhet 2010.

Not 43**Bemyndiganden**

I utestående åtaganden 2011 för krisberedskapsanslaget avseende bidrag ingår även 19 787 tkr avseende PTS, vilket även redovisas som en periodiseringspost i resultaträkningen. Detta p g a att utbetalningen gjordes först efter 31 december i enlighet med ESV:s allmänna råd till 4 kap 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budget-

underlag. Enligt ESV ska medlen även redovisas i bemyndiganderedovisningen, då det finns en särskild bemyndiganderam för detta.

Not 44

	2011	2010
Kostnader enl resultaträkning	-1 998 805	-1 749 992
Justeringsposter i finansieringsanalysen:		
Avskrivningar	317 408	180 820
Reaförluster	47 807	17 921
Avsättningar	2 523	6 500
Summa	-1 631 067	-1 544 751

Jämförelsevärde för 2010 avseende kostnader i resultaträkningen har korrigerats med 4 314 tkr med anledning av översynen av bidragshanteringen som gjordes 2010, se vidare inledningen till den finansiella delen. Även jämförelsevärde för intäkter av anslag har korrigerats med motsvarande belopp.

Not 45

	2011	2010
Intäkter avgifter och ersättningar enl resultaträkning	545 924	489 203
Justeringsposter i finansieringsanalysen:		
Reavinst	-1 163	-239
Summa	544 761	488 964

Not 46

Investeringar i materiella tillgångar innefattar korrigeringar mot lager och resultat samt övertagna anläggningstillgångar från PTS med 259 tkr. Investeringar i immateriella AT innefattar återförda periodiseringar avseende ej driftsatta tillgångar samt korrigeringar mot resultat med 874 tkr.

Not 47

Jämförelsevärde för 2010 har korrigerats med 4 314 tkr p g a omklassificering mellan

bidrag och köpt tjänst med anledning av översyn av bidragshantering. Korrigeringen avser posten Lämnade bidrag och Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag.

Not 48

2009 redovisade MSB kostnader för sanering och rivning i händelse av en eventuell flytt från övningsfälten i Sandö och Revinge som en ansvarsförbindelse. MSB har samrått med ESV i denna fråga och kostnaderna ska varken redovisas som en ansvarsförbindelse eller avsättning eftersom sådana åtaganden inte regleras i hyresavtalet. MSB väljer att redovisa uppgifterna i not eftersom det är betydande belopp. Kostnader för att återställa övningsfälten bland annat genom nedmontering och bortforsling av övningsanordningar bedöms uppgå till 17 000 tkr och miljösanering av övningsfälten till 2 000 tkr. Kostnaderna utgår från erfarenheter av genomförd rivning och sanering år 2009 i Rosersberg och Skövde, där Statens Räddningsverk hade skolverksamhet. (Verksamheten vid dessa två skolor fördes inte över till MSB utan enbart den verksamhet som fanns i Revinge och Sandö).

Not 49

Sjukfrånvaro

Uppgifter om sjukfrånvaro enligt 7 kap 3§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag redovisas under Särskild återrapportering i resultatredovisningen.

Not 50

MSB:s insynsråd

Ordförande:

Helena Lindberg

generaldirektör MSB

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd: styrelseledamot Försvarshögskolan, ledamot Kustbevakningens insynsråd, ledamot Kungliga Krigsvetenskapsakademien,

ledamot Folke Bernadotte Akademiens program- och verksamhetsråd, ledamot Konungafonden, ledamot Regeringens Krishanteringsråd

Insynsrådets ledamöter:

Anders Hansson

riksdagsledamot

Åsa Lindestam

riksdagsledamot

Else-Marie Lindgren

tidigare riksdagsledamot

Charlotte Petri Gornitzka

generaldirektör SIDA

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd: styrelseledamot Vetenskapsrådet

Lars-Erik Holm

generaldirektör Socialstyrelsen

Anders Danielsson

generaldirektör Säkerhetspolisen

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd: vice styrelseordförande Rikspolisstyrelsen

Anders Lindström

generallöjtnant Försvarsmakten

Den 11 oktober 2011 utnämndes han till verkställande direktör för Storstockholms lokaltrafik (SL) och Waxholmsbolaget med tillträde den 1 januari 2012.

Lisbeth Schultze

länsråd Hallands län

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd: ledamot i Energimyndighetens Energieffektiveringsråd och Programrådet för elfordon, ledamot vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt.

Ulf Svahn

verkställande direktör Svenska Petroleum & Biodrivmedel Institutet (SPBI)

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd: styrelseordförande Släckmedelscentralen SMC AB, styrelseordförande SPIMFAB och ledamot Oljekrisnämnden

Not 51***Ersättningar och förmåner***

Ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare och insynsrådets ledamöter enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag:

Ledande befattningshavare

Generaldirektör

Helena Lindberg

Löner och andra skattepliktiga förmåner

1 245 001 kronor exklusive sociala avgifter.

Generaldirektören har rätt till pension enligt förordningen 1995:1038 om statliga pensioner m.m. Inga andra avtal om pension finns.

Överdirektör

Nils Svartz

Löner och andra skattepliktiga förmåner

976 455 kronor exklusive sociala avgifter.

Insynsrådets ledamöter

Insynsrådet har inte haft några möten under 2011, varvid inga arvoden eller andra ersättningar har betalats ut.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

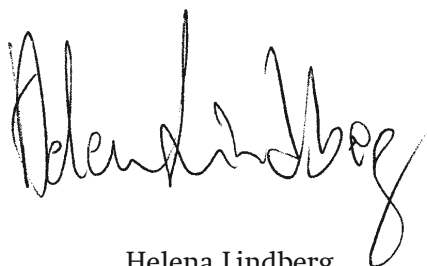
(Belopp anges i tusentals kronor)	2011	2010	2009
Låneram för investeringar			
beviljad låneram	1 625 000	1 850 000	1 880 000
utnyttjad låneram	1 386 483	1 451 408	870 838
Kontokredit på räntekonto			
beviljad kontokredit	300 000	300 000	300 000
maximalt utnyttjad kontokredit	-	59 420	-
Räntor räntekonto			
räntekostnader	-	-2	-
ränteintäkter	8 268	1 491	1 307
Avgiftsintäkter disponeras			
beräknade enligt regleringsbrev	525 660	510 730	500 606
utfall	550 720	473 535	421 436
ej disponeras			
beräknade enligt regleringsbrev	1 200	17 000	17 000
utfall	1 176	12 456	16 873
Anslagskredit för ramanslag			
beviljad anslagskredit	80 393	67 097	65 636
utnyttjad anslagskredit	26	-	1 349
Anslagssparande för ramanslag	193 561	346 386	419 204
intecknade åtaganden	-	67 022	223 072
Tilldelade bemyndiganden	600 000	485 000	605 000
totalt gjorda åtaganden	583 050	363 232	408 666
Medeltalet anställda ¹⁾	1022	999	923
Årsarbetskrafter ²⁾	921	890	841
Driftskostnad per årsarbetskraft ²⁾	1 797	1 746	1 684
Årets kapitalförändring	142 612	75 909	169 060
Balanserad kapitalförändring	15 647	29 115	32 687

MSB bildades först den 1 januari 2009, därför innehåller sammanställningen enbart uppgifter för åren 2009, 2010 och 2011.

1. Av antalet anställda 2011 avser 95 st tillfälligt anställda i verksamheten för internationella insatser. Motsvarande siffra för 2010 var 92 st och för 2009 82 st.
2. Antal årsarbetskrafter togs fram på ett felaktigt sätt 2009 och 2010. Jämförelsevärdena för dessa år har därför korrigerats. Med anledning av detta har även driftskostnad per årsarbetskraft korrigerats. Av antalet årsarbetskrafter 2011 avser 74 st tillfälligt anställda i verksamheten för internationella insatser. Motsvarande siffra för 2010 är 59 st och för 2009 70 st.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Jag bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Karlstad 21 februari 2012

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Helena Lindberg', written in a cursive style.

Helena Lindberg
GENERALDIREKTÖR

Bilaga 1

I bilaga 1 redovisas uppgifter i tabellform som kompletterar den redovisning som gjorts under respektive område.

Utbetalda bidrag till ideella organisationer

	2011	2010	2009
Brandskyddsföreningen	3 700	3 955	3 893
Flygvapenfrivilliga	98	100	48
Föreningen Räddningskårer i Samverkan FRIS	1 073	1 551	1 978
Pensionärernas riksorganisation	787	946	886
Svenska Röda Korset	10 950	10 750	10 750
Svenska Livräddningssällskapet	4 260	4 220	4 060
Sveriges Civilförsvarsförbund	10 449	10 478	10 380
Summa	31 318	32 000	31 995

Tabell: Utbetalda bidrag till ideella organisationer för genomförande av kursverksamhet riktad till allmänheten (belopp tkr).

Organisation	Utbetalt organisationsstöd 2011	Utbetalt organisationsstöd 2010	Utbetalt organisationsstöd 2009	Utbetalda uppdragsmedel 2011	Utbetalda uppdragsmedel 2010	Utbetalda uppdragsmedel 2009
Frivilliga Automobilkårens Riksförbund (FAK)	2 356	3 874	3 874	1 800	2 713	2 936
Frivilliga Flygkåren (FFK)	5 366	1 691	1 691	6 317	8 368	6 493
Frivilliga Radioorganisationen (FRO)	1 018			1 381	1 365	876
Försvarsutbildarna				317	593	728
Frivilliga Motorcykelkårens Riksförbund	1 017			428		
Svenska Brukshundklubben (SBK)	1 357			1 077	819	1 223
Svenska blå Stjärnan	3 751	2 714	2 714	4 958	6 894	5 410
Sveriges Civilförsvarsförbund	5 084	14 657	14 657	8 201	7 853	7 691
Sveriges Kvinnliga Bilkårens riksförbund (SKBR)	1 018			1 545	975	2 443
Riksförbundet Sveriges Lottakår (SLK)				626	682	343
Svenska Röda Korset (SRK)	1 357			1 155	1 859	707
Sjövärnskårens Riksförbund (SVK)	676			250	125	
Flygvapenfrivilliga					100	
Summa	22 999	22 936	22 936	28 054	32 346	28 850

Tabell: Utbetalda medel till frivilliga försvarsorganisationer 2009-2010 (belopp i tkr).

Avslutade forskningsprojekt 2011

Forskningsprojekt:

Programområde	Kunskapsområde	Projekttitel	Projektansvarig forskare	Lärosäte	Projektbudget
Ett säkrare samhälle	Att bygga ett säkrare samhälle	CopeTech- Coping with technology changes	Carlsen, Henrik	FOI	1 185
Ett säkrare samhälle	Att bygga ett säkrare samhälle	Fortsättning: Creating EU Crisis Management Capacity for a Secure European Community	Magnus Ekengren	FHS	3 800
Ett säkrare samhälle	Att bygga ett säkrare samhälle	Field work: EU Capacity for a Secure European Community	Rhinard, Mark	FHS	500
Ett säkrare samhälle	Individens roll i samhällets säkerhetsarbete	Förebyggande säkerhetsarbete - Metoder för möten och dialoger	Hallin, Per Olof	Malmö högskola	2 700
Ett säkrare samhälle	Individens roll i samhällets säkerhetsarbete	Kravall eller Fest - Masshändelser ur ett processperspektiv	Rosander, Michael	Linköpings universitet	1 476
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Aktörer, ansvar, organisation	Från novis till nestor - om maskulinitet och risk i svensk räddningstjänst	Bondestam, Fredrik	Uppsala universitet	2 998
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Aktörer, ansvar, organisation	Samverkan under räddningsinsatser - ett komplext möte mellan olika aktörer	Danielsson, Erna	Mittuniversitetet	3 299
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Internationella insatser	A participatory method for need based capacity development projects and programmes	Petersen, Kurt	Lunds universitet	2 201
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Ledning, samverkan och beslutsfattande	Assessing GIS effects on professionals collaboration processes in an emergency management task	Dahlbäck, Nils	Linköpings universitet	1 495
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Ledning, samverkan och beslutsfattande	Gemensam lägesbild?	Nulden, Urban	Göteborgs universitet	3 402
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Utbildning, övning, lärande	Spelbaserad simulatorutbildning för insatsutbildning	Backlund, Per	Högskolan i Skövde	2 400
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Utbildning, övning, lärande	Antaganden om olycksfall och dessas generaliserbarhet för olika domäners praktiska utredningsarbete	Lundberg, Jonas	Linköpings universitet	1 449
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Verktyg för förebyggande och förberedande arbete	Avtalsbaserad fördelning av begränsade resurser i samband med kris	Bjurling, Björn (Sadighi, Babak)	Swedish institute for computer science	2 200
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Verktyg för förebyggande och förberedande arbete	Utveckling av färdigheter för kris- och katastrofhantering. Säkerställande av organisationers motståndskraft i uppdragsituationer	Dekker, Sidney	Lunds universitet	1 080
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Verktyg för förebyggande och förberedande arbete	Den civila luftfartens beroende av telesystem sett i ett terroristperspektiv	Hyberg, Per	FOI	900

Förebygga, förbereda, hantera och lära	Verktyg för förebyggande och förberedande arbete	Metoder och system för robust och säker krishantering – fortsättningsprojekt	Jonsson, Erland	Chalmers tekniska högskola	3 200
Risker, hot och sårbarheter	Frekventa olyckor och bränder	Spridning av bromerade dioxiner i miljön efter bränder i flamskyddat material	Lundstedt, Staffan	Umeå universitet	1 815
Risker, hot och sårbarheter	Informations-säkerhet	Controlled information security: placing the reins of information security in the hands of the management	Hallberg, Jonas	FOI	6 336
Risker, hot och sårbarheter	Informations-säkerhet	Hastily formed networks (FHN) with heterogeneous users	Nadjm-Tehrani, Simin	Linköpings universitet	4 349
Risker, hot och sårbarheter	Informations-säkerhet	Legitimacy, knowledge creation and practical drift in information security management.	Pettersson, Bo	Lunds universitet	2 818
Risker, hot och sårbarheter	Informations-säkerhet	Assessing public acceptance of privacy invasive ICT solutions	Wester, Misse	Kungliga tekniska högskolan	3 315
Risker, hot och sårbarheter	Informations-säkerhet	Safe public e-services - an issue of trust and organisation	Wihlborg, Elin	Linköpings universitet	5 858
Risker, hot och sårbarheter	Naturolyckor	Nya verktyg för kartläggning av skredriskfaktorer och analys av dessa	Stevens, Rodney	Göteborgs universitet	2 400

Postdokoralt stöd:

Programområde	Kunskapsområde	Projekttitel	Projektansvarig forskare	Lärosäte	Projektbudget
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Informationshantering	Effektiv insamling och analys av sensordata för säker krishantering	Almgren, Magnus	Chalmers tekniska högskola	1 450
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Kommunikation	Det dubbla traumat - Beredskap för potentiellt drabbade och medierapportering vid allvarliga händelser	Englund, Liselotte	Uppsala universitet	1 450
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Kommunikation	Samtal i kris? Om sjukvårdsupplysningens pragmatik och retorik	Landqvist, Mats	Södertörns högskola	1 165
Förebygga, förbereda, hantera och lära	Verktyg för förebyggande och förberedande arbete	Risikvärdering i klimatförändringens värld	Svensson, Mikael	Örebro universitet	1 165

Belopp i tkr

Miljöstöd:

Programområde	Kunskapsområde	Projekttitel	Projektansvarig forskare	Lärosäte	Projektbudget
Risker, hot och sårbarheter	Informations-säkerhet	SWITS	Fischer-Hübner, Simone	Karlstads universitet	216

Belopp i tkr

Inom ramen för DHS samarbetet:

Programområde	Kunskapsområde	Projekttitel	Projektansvarig forskare	Lärosäte	Projektbudget
Risker, hot och sårbarheter	Farliga ämnen	Samverkansprojekt enligt avtal med DHS inom området Bioforensics	Forsman, Mats	FOI	4 500

Belopp i tkr

Bidrag till statliga myndigheter från anslag 2:4 Krisberedskap

Belopp tkr	2011	2010
Elsäkerhetsverket	2 500	1 900
Finansinspektionen	1 950	2 747
Försäkringskassan	70	200
Totalförsvarets forskningsinstitut	6 035	10 323
Försvarets radioanstalt	13 450	14 000
Kustbevakningen	10 220	15 400
Länsstyrelsen i Blekinge län	1 040	1 400
Länsstyrelsen i Dalarnas län	2 180	1 132
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	1 080	977
Länsstyrelsen i Gotlands län	542	706
Länsstyrelsen i Hallands län	1 086	748
Länsstyrelsen i Jämtlands län	1 170	1 186
Länsstyrelsen i Jönköpings län	1 529	1 120
Länsstyrelsen i Kalmar län	1 291	1 234
Länsstyrelsen i Kronobergs län	896	967
Länsstyrelsen i Norrbottens län	2 447	653
Länsstyrelsen i Östergötlands län	1 358	1 383
Länsstyrelsen i Örebro län	1 058	718
Länsstyrelsen i Skåne län	3 992	1 700
Länsstyrelsen i Södermanlands län	1 649	1 100

Länsstyrelsen i Stockholms län	6 095	3 202
Länsstyrelsen i Uppsala län	1 478	1 479
Länsstyrelsen i Värmlands län	676	854
Länsstyrelsen i Västmanlands län	1 210	950
Länsstyrelsen i Västerbottens län	1 700	1 035
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	3 051	1 690
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	1 141	1 211
Lantmäteriet	2 639	1 368
Post- och telestyrelsen	0	38 500
Rikspolisstyrelsen	12 014	26 405
Sjöfartsverket	1 925	1 926
Statens jordbruksverk	8 757	8 699
Livsmedelsverket	41 214	38 538
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	1 174	116
Smittskyddsinstitutet	34 440	27 127
Socialstyrelsen	109 643	132 000
Strålsäkerhetsmyndigheten	23 541	22 723
Statens energimyndighet	20 000	32 000
Statens veterinärmedicinska anstalt	32 773	20 143
Trafikverket	10 100	31 900
Transportstyrelsen	4 565	7 487
Tullverket	3 759	4 042
Summa	377 444	462 989

Bidrag till kommuner för kommunal ledning och räddningscentraler

Belopp tkr	Kommunal ledning inkl stöd Rakel	Räddningscentraler inkl stöd Rakel
Askersund	70	
Borlänge	1 300	
Bräcke	1 514	
Degerfors	732	
Dorotea	926	
Eksjö	22	36

	Kommunal ledning inkl stöd Rakel	Räddningscentraler inkl stöd Rakel
Finspång	97	
Gotland	1 602	
Hallstahammar	107	
Haninge	966	
Herrljunga	77	
Håbo	1 261	
Hässleholm		87
Karlskoga	4 153	
Karlstadregionens rtjf		255
Kungsbacka		534
Laholm		2 000
Linköping	1 553	
Linköping		1 738
Ljungby	66	
Lund	805	
Malung/Sälen	1 575	
Malå	564	
Markaryd		18
Medelpads rtj Sundsvall-Timrå		873
Mora	1 734	
Motala	1 621	
Motala		4 259
Mörbylånga	1 958	
Norrköping		4 552
Norsjö	929	
Nybro		800
Nyköping		2 530
Nynäshamn	600	
Oskarshamn		1 646
Räddntj syd Malmö		1 000
Sigtuna	750	

Sollefteå	312	
Storuman	926	
Sundsvall	261	
Säffle	191	
SÄRF Borås		1 000
Söderhamn	74	
Trollhättan	2 210	
Vadstena	114	
Vallentuna		297
Västervik		100
Växjö	15	
Årjäng		4 664
Älmhult		3 363
Örnsköldsvik		4 600
Övertorneå	522	
Övriga utbetalningar	5 262	6 093
Summa	34 869	40 445

Belopp i tkr	Sjukvårdens säkerhet i kris	Landstingsledning inkl stöd Rakel
Stockholms landsting Stockholm		872
Landstinget Uppsala län Uppsala Akademiska sjukhuset	2 100	
Landstinget Sörmland Nyköping		116
Landstinget Östergötland Linköping	4 000	
Landstinget Kronoberg Växjö	4 264	
Landstinget Kalmar län Kalmar	3 900	
Region Skåne Trelleborg	572	
Landstinget Halland Halmstad läns sjukhuset	810	

Västra Götalandsregionen Göteborg PKMC		340
Västra Götalandsregionen Allingsås lasarett	897	
Västra Götalandsregionen Göteborg Östra Sjukhuset	6 620	
Landstinget Dalarna Falun lasarett	600	
Landstinget Västerbottens län Lycksele lasarett	1 480	
Landstinget Norrbottens län		102
Övriga utbetalningar	718	1 998
Summa	25 961	3 428

Tabell: Bidrag till Landsting.

Bidrag till landsting/förbund

MSB har genom tekniskt stöd och bidrag till åtgärder varit delaktig i att stärka ledningsförmågan hos kommuner och landsting. Åtgärderna har gjorts för att säkerställa ledningsplatsernas funktion att kunna leda och samverka vid såväl olyckor som kriser. Stöd och bidrag har även getts till akutsjukhus vid landstingen för att skapa redundans avseende el- och vattenförsörjning.

Ersättningsärenden

MSB har till uppgift att lämna ekonomisk ersättning till kommunerna för räddningstjänstkostnader och för sanering av olja enligt 7 kap 2 och 3 §§ lagen om skydd mot olyckor.

Ersättningen har fördelats till följande:

Ersättning för räddningstjänst- kostnader och oljesanering	Ersättning tkr
Bjurholm (brand i affärslokal)	176
Strömstad (Räddningstjänst olja)	95
Kungsbacka (oljesanering)	325
KBV´s kostnader oljesanering	19 564
Haverikommissionens särskilda utredningar	945
Summa	21 106

Tabell: Under 2011 utbetald ersättning för räddningstjänstkostnader till kommuner.

Den största delen av anslaget har betalats ut till Kustbevakningen, 19 564 tkr. Dessa kostnader för räddningstjänst är kopplade till Kustbevakningens insats för bekämpning av oljeutsläpp utanför Tjörns kommun.

Finansiär och kostnader för insatser

Finansiärer	2011	2010	2009
EU	23 458	4 195	2 970
Regeringskansliet	29 627	25 319	39 368
Sida	145 300	119 432	130 775
FN	29 445	14 977	4 484
ICRC (International Committee of the Red Cross)	6 519	3 152	
Övriga (DFID, valutakurs etc)	856	10 069	10 206
Summa	235 205	177 144	187 803

Tabell: Finansiär och kostnader för insatser (belopp i tkr).

MSB har under 2011 sett en kraftig ökning av den externa finansieringen för insatsverksamheten, en ökning från 177 mkr 2010 till 235 mkr 2011. En markant skillnad jämfört med tidigare år är att flera stora insatser delfinansierats av uppdragsgivaren, exempelvis WFP:s finansiering av Fleet Management-insatser. Vidare har ICRC stått för full finansiering av flera insatser inom minhanteringsområdet. Dessutom innebar de extraordinära händelserna i Libyen att MSB efterfrågades i stor omfattning för flykevakeringar av tredjelandmedborgare, vilket gav möjlighet att söka delfinansiering från EU. Denna typ av finansiering kommer med all sannolikhet att variera kraftigt mellan olika år, beroende på vilka händelser som inträffar. Det är därmed inte förvånande om nivån på externfinansiering från flera aktörer inte i alla delar ligger kvar på denna höga nivå under det kommande året.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se
Publ.nr MSB363 - februari 2012 ISBN 978-91-7383-205-2

